

Iyyooba Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Iyyooba maxaafan nuuni be7iyo taarikee, daro tuggainne bashshai gakkido issi keha bitaniyaabaa odiya taarike. Ha bitanee ba naatu ubbaappenne ba aqo ubbaappe mela attida asa. Hegaa bollikka qassi hanttaara mazunttaa sahettiis. Hegaappe guyyiyan gixime xuufiyan qonccissido heezzu haasayatun Iyyoobinne Iyyooba laggeti ha suhuwan banttau siyettidabaa haasayidosona. Wurssettan qassi Xoossai Iyyoobau qoncciis.

Iyyooba laggeti Iyyooba gakkida metuwaa bolli qofaa immiiddi, benippe bantta eriyo ammanuwaa wogan keten77idi immoosona. Hegaa gishshau eti, "Xoossai keha asassi lo77obaa immees; shin iita asa qaxxayees. Hegaa maaran Iyyooba ha metoi ubbai gakkidoogee, i nagaraa oottido gishshaassa gidanau koshshees" yaagoosona. SHin Iyyoobi geeshshanne keha asa gidido gishshau, hagaa mala qixaatee bessiyo asa gidenna. Ubba qassi erettenna qan77ishe gididaagee, a milatiya keha asa bolli hagaa mala qixaatee wodhdhidoogaa. Iyyooba ammanoi sohuwaappe deshana xayikkokka, likke pirddaa pirddidi, bana ha harggiyaa qashuwaappe birshhana malanne beni de7uwau zaarana mala, minttidi woossiyoogaa aggibeenna.

Xoossai Iyyoobi oichchido oishaassi istti naa77an zaaruwaa immibeennabaa gidikonne,

a ammanuwaa minotettaa nashshidi, ba Xoossatettaa wolqqaanne ba aadhdhida eraa maalaalissiya gixime haasayan qonccissiis. Hegaappe guyyiyian Iyyoobi Xoossai gita gidiyoogaanne aadhdhida eranchcha gidiyoogaa eridi, xalaaninne hanqquwan kumida qaalata haasayidoogau azzanidi, nagaraappe simmiis.

Wurssettan gixime gidenna yeda xuufiyan xaafettida sohuwan Iyyooba de7oi benisaa simmidoogaanne aquwaa baggaara gidikko, kaseegaappe dakko daruwaa demmidoogaa be7eettees. Iyyooba laggeti a gakkida metoi awaara yiidaakko etau gelibeenna gishshau, Xoossai eta mino seeraa seeriis. Meeze ammanuwaa qofaappe Xoossai gita gidiyoogaa eridaagee Iyyooba xalaala.

Seexaanai Iyyooba Paaccanaadan GODAI SHeniyaa Immiis

Iyyoobi Suure Asa

¹ Uuxa giyo biittan Iyyooba giyo issi bitanee de7ees; i boree bainnanne suure asa; Xoossaassi yayyidi, iitabaappekka haakkida asa.

² Ayyo laappun attuma naatinne heezzu macca naati yelettidosona.

³ Aquwaa gidikko, ayyo laappun sha7u dorssati, heezzu sha7u gaameelati, ichchashu xeetu waaxa boorati, ichchashu xeetu macca haretinne keehi daro ashkkarati de7oosona. Arshsho baggaara de7iya asa ubbaappe i aadhdhida dure asa.

⁴ A attuma naati bantta son bantta son, kayan kayan gibiraajigissidi, bantta heezzu michcheta banttanaara maanaunne uyanau xeesoosona.

⁵ Gibiraa gallassati polettido wode, Iyyoobi maallado guuraara denddidi, ba naatu issuwaa issuwaa sunttan xuuggiyo yarshshuwaa yarshshees. I hegaa oottiyoogee, “Ta naati geelladan bantta wozanan Xoossaa qanggidi, nagara oottidaakkonne” giidi hirggido gishshaassa. I eta geeshhanaassi hegaa ubbaton oottees.

Seexaanai GODAA Sintti Yiis

⁶ Issi gallassi kiitanchchati GODAA sinttan beet-tanau yiidosona; Seexaanaiikka qassi etaara yiis.

⁷ Yin GODAI Seexaanaa, “Laa neeni auppe yaadii?” yaagiis.

Yaagin Seexaanai GODAAYYO, “Taani sa7an ubban yaanne haanne yuuyiyoosaappenne simerettiyoosaappe yaas” yaagidi zaariis.

⁸ Yaagin GODAI Seexaanaa, “Yaatin, ta ashkkaraa Iyyooba akekada be7adii? Sa7aa bollan a milatiya boree bainnanne suure asi mulekka baawa. I GODAASSI yayyiya, iitabaappekka haakkida asa” yaagiis.

⁹ Yaagin Seexaanai, “Tumu Iyyoobi neeyyo coo yayyi?

¹⁰ Anne a so asaanne ayyo de7iyaabaa ubbaa neeni dirada naagabeikkii? I oottiyo ooso ubbaa neeni anjjido gishshau, a mehiyaa wudee biittaa ubbaa bollan dariis.

¹¹ SHin neeni ne kushiyaa yeddada, ayyo de7iya aquwaa ubbaa shociyaakko, i nena tumu ne sinttan qanggana” yaagiis.

¹² Yaagin GODAI Seexaanaa, “Eeno, ayyo de7iyaabai ubbai ne kushiyanaa. SHin neeni a

bollaa bochchoppa” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, Seexaanai GODAA sinttaappe kiyidi biis.

Seexaanai Iyyooba Kiro Paacciis

¹³ Issi gallassi Iyyooba attuma naatinne macca naati bantta baira ishaa son miiddinne woine eessaa uyiiddi de7oosona.

¹⁴ Yaatishin issi bitanee Iyyoobakko yiidi, “Nuuni boorata waaxidi goyishin, haretikka nu matan maataa miiddi de7ishin,

¹⁵ Saaba biittaa asati akeekennan yiidi, olaa kessidosona; yaatidi ubbaakka ekki biidosona. Qassi ashkaratakka qara bisuwan busakkidosona. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

¹⁶ I biron haasayishin, hara bitanee yiidi, “Xoossaa tamai saluwaappe wodhdhidi, dorssatanne dorssata heemmiyaageeta miis. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

¹⁷ I biron haasayishin, hara bitanee yiidi, “Kaladaawetu biittaappe heezzu citan shaahettida ambbaanoti yiidi, nuna olidi, gaameelaa ubbaa ekki biidosona; ashkaratakka qara bisuwan busakkidosona. Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

¹⁸ I biron haasayishin, hara bitanee yiidi, “Ne attuma naatinne macca naati bantta baira ishaa son miiddinne woine eessaa uyiiddi de7ishin,

¹⁹ wolqqaama gotee akeekennan bazzoppe denddidi, keettaa muleera shociis. SHocido keettai eta bolli kunddin, naati haiqqidosona.

Yaatin, ta xalaalai attada, ha hanidabaa neeyyo yootanau yaas” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi denddidi, kayyuwau ba maayuwaa pooshshiis; ba huuphiyaakka meedettiis. Biittan gufannidi goinniiddi,

²¹ hagaadan yaagiis;
“Taani ta aayee uluwaappe kallo yelettaas;
haiqqiyodekka taani ekkada biyoobi baawa.
GODAI immiis;
GODAI zaaridi ekkiis.
GODAA sunttai galatetto”
yaagiis.

²² Ha ubbankka Iyyoobi nagaraa oottibeenna;
Xoossaamassalibeenna.

2

Seexaanai GODAA Sintti Naa77anttuwaa Yiis

¹ Hara gallasiikka qassi kiitanchchati GODAA sinttan beettanau yiidosona; Seexaanaiqqa qassi etaara issippe a sinttan beettanau yiis.

² Yin GODAI Seexaanai, “Laa neeni auppe yaadii?” yaagiis.

Yaagin Seexaanai GODAAYYO, “Taani sa7an ubban yaanne haanne yuuyiyoosaappenne simerettiyoosaappe yaas” yaagiis.

³ Yaagin GODAI a, “Ta ashkkaraa Iyyooba akeekada be7adii? Sa7aa bollan a milatiya boree bainnanne suure asi mulekka baawa. I GODAASSI yayyidi, iitabaappekka haakkida asa. Gaasoi bainnan taani a xaiisana mala, neeni tana denttettinkka, ha77i gakkanaassi i ba suuretettan minni eqqiis” yaagiis.

4 Seexaanai zaaridi GODAA, “‘Hegee ta mashuwaa ekko!’ yaagiyogaadan, asi ba shemppuwaa gishshau, bau de7iyaabaa ubbaa immana.

5 SHin neeni ne kushiyaa yeddada, a bolla ubbaa ane shoca. Yaatiyaakko i nena tumu ne sintan qanggana” yaagiis.

6 Yaagin GODAI Seexaanaa, “Eeno, a woropappe attin, a bolli neeni koyidobaa oottanau danddayaasa” yaagiis.

Seexaanai Iyyooba Naa77anttuwaa Paacciis

7 Hegaappe guyyiyaa, Seexaanai GODAA sintappe kiyidi, Iyyooba tohuwaappe huuphiyaa gakkanaassi iita masuntta a bolli kiyanaadan oottiis.

8 Yaatin, Iyyoobi bidinttaa bolli uttidi, kon77an bana goodiis.

9 A maccaasiyaa a, “Ha77i gakkanaassikka neeni ne suuretettan minna uttadii? Xoossa qanggada haiqqaaga” yaagaasu.

10 Yaagin i zaaridi o, “Neeni eeyya maccaasadan haasayaasa. Nuuni Xoossaappe lo77obaa ekkii ekkidi, iitabaa ekkokkoniiyye?” yaagiis.

Ha ubbankka Iyyoobi ba giidoban nagaraa ootibeenna.

Heezzu Iyyooba Laggeti A Be7anau Yiidosona

11 Iyyooba laggeti heezzati, Temaana biittaappe Elifaazi, SHuuha biittaappe Bilddaadinne Naa7ima biittaappe Xoofaari Iyyooba bolli gakkida metuwaa siyido wode, ayo qarettanaunne a minttettanau bantta

sooppe bantta sooppe qaagetti ekkidi, issippe akko yiidosona.

¹² Eti a haahuwan eqqidi xeelliyo wode, i Iyyooba gidiyoogaa eribookkona. Guyyeppe a gidiyoogaa erido wode, bantta qaalaa xoqqu oottidi yeekkidosona; bantta maayuwaakka pooshshidi, bantta huuphiyan buhiyaa qolidosona.

¹³ Hegaappe guyyiyan, eti aara laappun gallasaanne laappun qammaa biittan uttidosona. A sahoi keehi daridoogaa eti be7ido gishshau, ayyo ai asinne qaalanne qaattibeenna.

3

Kiro Haasayata

Iyyoobi Ba Yelettido Gallassaa Qanggiis

¹⁻² Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi ba doonaa dooyidi, ba yelettido gallassaa hagaadan yaagidi qanggiis;

³ “Taani shahaarettido qammainne taani yelettido gallassai coo xayona!

⁴ He gallassai xuma gido! Bolla Xoossai he gallassaa shenehoo go; a bollan poo7oikka poo7oppo.

⁵ Leelida xumainne ciggaarai a goozi; a shaarai kammo; a poo7uwaakka xumai gentto.

⁶ He gallassa qammaa sakkana xumai oiqqo. Laittaa giddon de7iya gallassatun i qoodettoppo; aginatu qoodankka geloppo.

⁷ He gallassa qammai maino; ufaissa ililssikka an siyettoppo.

⁸ Lewaataana giyo miimminttiyaa denttanau loohida shareechchoti he gallassaa qanggona.

⁹ He qammaayyo bakkaaliyaa xoolinttee poo7oppo; poo7uwaa naagidikka demmoppo; maallado xalqseekka ayyo xalqqoppo.

¹⁰ He qammai taani ta aayee uluwan shahaaret-tennaadaaninne ha metuwaa be7ennaadan teqqibeenna gishshau, qanggettidaagaa gido.

¹¹ “Taani ta aayee uluwan haatta kiyarkki-naashsha! Ta aayee uluwaappe yeletta wodhd-haanne haiqqarkkinaashsha!

¹² Ta aayyiyyaa tana aissi ba kiyuwan zaaradeeshsha? Ba xanttaakka tana aissi xant-tadeeshsha?

¹³⁻¹⁵ He wode taani haiqqidabaa gidiyaakko, ha77i shemppada xiskkaas shin! Qolettida sohota banttau zaaretti keexxida sa7aa kawotuuranne eta zoriyaageetuura, worqqai de7iyoonne bantta keettan biraa kunttida halaqatuura issippe duufowan zin77aas shin!

¹⁶ Woikko aayee uluwaappe boshettidi yelet-tida na7adan, woikko gallassa poo7uwaa ainne be7ibeenna yiiraadan, taani biitta giddon qoset-taichcharkkinaashsha!

¹⁷ Duufowan iitati bantta iita oosuwaan aggoosona; yan daafuranchchatikka shemppoosona.

¹⁸ He sohuwan qashuwaasatikka shemppidi ufaittoosona; oosuwaan ootissiyaageetu waasuwaan eti hegan siyokkona.

¹⁹ Guuttai gitailka yan de7ees; ailiekka ba go-daassi ailletiyoosaappe kiyees.

²⁰ “Metuwan de7iyaageetuyyo poo7oi aissi imettidee? De7oi cammiyoogeetussi,

²¹ haiqoi yanddeeshsha giidi amottin, yeen-nan icxiyoogeetussi, qotti wottido buqraa koyiy-

oogaappe aattidi, haiquwaa koyiyaageetussi,

²² duufuwaa biidi gakkiyo wode, ufaissaaninne ililssan poocammiyaageetussi de7oi aissi imettidee?

²³ Ogee bayiichchido uraassi, Xoossai a yushuwaa dirirggido uraassi poo7oi aissi imettidee?

²⁴ Qumaa miyoogaa gishshaa oolais; ta oolee aggennan goggiya haattaa mala.

²⁵ Taani yayyidobai ta bolli gakkiis; taani dagammidobaikka tanan haniis.

²⁶ Taayyo metoppe attin, saroi, woppinne shemppoi baawa” yaagiis.

4

Elifaazi Kiro Haasayido Haasayaa

¹ Hegaappe guyyiyan, Temaana biittaappe yiida Elifaazi zaaridi, hagaadan yaagiis;

² “Issi uri nenaara xalidi haasayikko, neeni lanccuutee? SHin haasayennaaninne agganai oonee?

³ Be7a, neeni darota tamaarissadasa; arggaacida kushetakka minttettadasa.

⁴ Ne qaalai xubettidaageeta kaafidi essiis; daafurida gulbbatatakka minttiis.

⁵ SHin ha77i metoi neekko yiis; yin neeni gencabaakka. Metoi nena gakkin, neeni shabbirettadasa.

⁶ Neeni Xoossaassi yayyiyoogee nena ammantidi wottennee? Ne hemettiyo suure hemetai neeyyo hidoota gidennee?

⁷ “Ane neeni ha77i qoppa: geeshsha gidida asan xayidai oonee? Woikko suure asi awan xoqollet-tidi xayi erii?

⁸ Taani be7idoogaadan, iitatettaa goyidi, metuwaa zeriyaageeti iitatettaanne metuwaa cakkana.

⁹ Eti Xoossaappe kiyiya shemppuwan punet-tidi bayana; a hanqquwaa peenuqettankka eti meetetti xayana.

¹⁰ Iitati gudinyaanne daariya gaammotu mala; shin Xoossai eta co77u ootteesinne eta achchaa menttees.

¹¹ SHankkatidi miyoobaa demmibeenna gaammotudan, iitati namisan haiqquoosona; eta naatikka laalettoosona.

¹² “Issi gallassi issi xuuri taakko yiis; he xuurai saasukettidi, ta haittan wodhdhiis.

¹³ Taani qammi xiskkuwaa kairidaashin, tana iita aimoi un77ettiis.

¹⁴ Tana yashshainne kokkorssai oiqqiis; oiqqidi ta meqetta ubbaa gajigajissiis.

¹⁵ Issibai ta som77uwaa pittiiddi, ta sinttaara kanttiis; kanttin dagamaappe denddidaagan ta bollan de7iya beelaalai eqqiis.

¹⁶ I ta sinttan eqqiis; shin i aibakko taani shaakkada eranau danddayabeikke. Hegaappe guyyiyan, co77u giidasaappe hayaadan yaagiya cenggurssaa siyaas;

¹⁷ ‘Haiqqiya asi Xoossaa sinttan xillo gididi beettanau danndayii? Woikko asi bana Medhdhidaa-gaa sinttan geeshsha gididi beettanau danndayii?

¹⁸ Xoossai ba ashkkaratun ammanettenna; ba kiitanchchatunkka mooruwaa demmees.

¹⁹ Yaatin, urqqaappe merettidaageetun, eta de7uwaa baasoi baanaa gididoogeetun, bil77aappekka eesawan haiqqiyaageetun ai keena daro mooroi beettanddeeshsha!

²⁰ Maallado paxa de7iya asi omarssi gakkanaashin, ooninne hassayennan de7ishin haiqqees.

²¹ Eta de7uwaa xishee shodetti wodhdhiyo wode, eti aadhhdida eratettaa demmennan haiqqi bayoosona' yaagiyaagaa siyas.

5

Qassikka Elifaazi Haasayees

¹ "Iyyoobaa, ane xeesa! SHin oonee neeyyo koyanai? Kiitanchchatuppe ookko simmuutee?

² Eeyya uraa lanccee wores; akeekai paccido uraakka qanaatee xaissees.

³ Eeyya urai minnidi de7iyaagaa taani ta huuphen be7aas; shin sohuwaarakka taani a keettaa qânggaas.

⁴ A naati saroi bainnasan de7oosona; eti shilootan, maaddidi haasayiyaabi bainnasan kinchchettidosona.

⁵ I shiishshido kattaa namisettidaageeti maana; agunttaa giddon mokkidaagaakka eti ayyo ag-gokkona. Saamettidaageeti a aquwaa ekkanaau hel77oosona.

⁶ Tuggai baanaappe kiyenna; metoikka biittaappe mokkenna.

⁷ Tamai piri wodhdhiyoogaadan, asi metuwau yelettiis.

⁸ "Tana gidiyaakko, taani Xoossaakko shiiqana; ta mootuwaakka a sinttan wottana.

⁹ Gidduwaa pilggidi eranau danddayettenna gitabatanne qoodi bainna oorattabata Xoossai oottees.

¹⁰ Iraa biittan bukissee; gadiyaukka haattaa yeddees.

¹¹ Ziqqi giidaageeta xoqqu xoqqu oottees; kayy-ottiyaageetakka minttettidi ufaissees.

¹² Genanchchatu halchchuwaakka halissee; hegaa gishshau, eta kushiyaa oosoi polettenna.

¹³ Aadhdhida eranchchata i eta geniyan oiqqees; geellatu maqquwaakka aatti yeggees.

¹⁴ Etau gallassai xumana; gallassa seetankka eti henqqeleeela bilahiyaadan tattaafana.

¹⁵ Hiyyeesata i eta morkketu bisuwaappe ashshees; i eta wolqqaamatu kushiyaaappekka wotti ekkees.

¹⁶ Hegaa gishshau, hiyyeesatuyyo hidootai de7ees; iita asata i co77u oottees.

¹⁷ "Xoossai seeriyo uri anjjettidaagaa; hegaa gishshau, Ubbaa Danddayiya Xoossaa seeraa karoppa.

¹⁸ I masunxissees, shin masunttaa qachchees. I dechchees, shin a kushee xallees.

¹⁹ Usappun qommo metobaappe i nena ashshana; laappunttikka nena bochchenna.

²⁰ Koshaa wode haiquwaappe, olaa wodekka bisuwaqaraappe i nena ashshana.

²¹ I nena inxxarssaa lissuwaappe genttana; bashshai gakkiyo wodekka yayyakka.

²² Bashshaa bollinne koshaa bolli neeni miicana; bazzo do7atuyyookka yayyakka.

²³ Ne goyiyo goshshan shuchchi de7enna; bazzo do7atikka nenaara saro gidana.

²⁴ Ne dunkkaanee saro gidiyoogaa neeni geeshshada erana; ne dorssatu birddiyaakka neeni xomoosiyo wode, etappe issoinne paccenna.

²⁵ Ne yeletai corattanaagaanne ne zerettatikka dembbaa maataa keena gidanaagaa neeni erana.

²⁶ Gisttiyaa mirqqee ba wodiyaa audiyaa yiyoogaadan, neeni adda cimada, duufuwaa baana.

²⁷ Iyyoobaa, nuuni hagaa ubbaa pilggi xeellida. Hegee tuma gidiyo gishshau, hegaa siyada, neeyyo ekka” yaagiis.

6

Iyyoobi Haasayees

¹ Yaagin Iyyoobi zaaridi,

² “Ta waayeenne ta azzanoi ubbai meezaanan likketteerenneeshsha!

³ Yaatiyaakkoo abbaa doona shafiyaappekka aadhdhi deexxana. Hegaa gishshau, ta qaalai xala gidiis.

⁴ Ubbaa Danddayiya Xoossaa wonddafiyaa zubbeti tana caddidosona; ta bollaikka eta yiishshaa uyees. Xoossaa dagamai ta bolli salppiis.

⁵ Haree maatai a sinttan de7ishin caaggikiye? Woikko boorai phachchaa demmidi xaaggikiye?

⁶ Mal77ennabi maxinee gelennan meetettikiye? Woikko phuuphulle giddo haattai laqilaqiyeye?

⁷ Hegaa mala qumaa taani shenetais; hegaa mala qumaa miikko, tana sakkees.

⁸ “Taani woossido woosai gakkeerenneeshsha! Xoossaikka ta wozanaa amuwaa immeeren-neeshsha!

⁹ Xoossai tana woreerenneeshsha! I ba kushiyaa yeddidi, ta de7uwaa turaa duutteerenneeshsha!

¹⁰ Taani Geeshsha Xoossa qaala kaddabeenna gishshau, taayyo seelai darikkonne, ta haiqoi tana minttettees.

¹¹ Taani paxa de7anau taayyo aiba wolqqi de7ii? Taani danddayanau, ta wurssetta aibee?

¹² Ta wolqqai shuchchaa wolqqaa malee? Woikko ta ashoo naahase birataa malee?

¹³ Taani tana maaddanau aiba wolqqinne taayyo baawa; maado demmanau taani biyoosikka de7enna.

¹⁴ “Metuwan de7iya uri Ubbaa Danddayiya Xoossaassi yayyiyogaa aggiyaakkokka, a laggeti ayyo kehatettaa bessanau koshshees.

¹⁵ Ta ishatoo, intte irai bukkenna wode meliya shaafaa mala, tana cimmeeta.

¹⁶ Balggo aginatun he shaafai ordde shachchaaninne suuppa shachchan kumees.

¹⁷ SHin bonee gakkiyo wode, he shachchai seeridi, haatta kiyees; haattaikka he sohuwaappe xayees.

¹⁸ Caana mehiyaa laaggidi biya zal77anchchat haatta koyanau bantta ogiyaappe gaxi kiyidi, bazzuwan toilattiiddi, haiqqi xayoosona.

¹⁹ Teema biittaa zal77anchchatinne Saaba biittaa manddarati haattaa demmana giidi, koshshaa buusidosona.

²⁰ SHin eti ammanettidi koyin xayido gishshau, yeellatidosonanne hidootaa qanxxidosona.

²¹ Inttekka taayyo he shaafatu mala gidideta; tana gakkida metuwaa be7idi yayyideta.

²² Taani inttena, ‘Taayyo issibaa immite’ woikko, ‘Intte aquwaappe ta gishshaa asassi mattaayiyaa immite’ giidanaa?

²³ Woikko, ‘Tana ta morkkiyaa kushiyaappe ashshite’ woikko, ‘Huqqunniyaageetu kushiyaappe tana wozite’ giidanaa?

²⁴ “Intte tana tamaarissite; taani co77u gaana. Taani ai mooridaakko, ane tana bessite.

²⁵ Tuma gidida qaali caddees! SHin intte taayyo odiyo seerai ubbai tana ainne maaddenna.

²⁶ Intte taani haasayiyo haasayaa carkko mala giidi qoppeeta. Yaatin, taani hidoota qanxxada haasayiyo haasayaa aissi qoreetii?

²⁷ Aawai bainnaageeta shaakki ekkanaau intte saamaa yeggeeta; intte laggiyaakka baizzanau washisseeta.

²⁸ Ane tishhi oottidi, tana xeellite. Taani intte sinttan wordduwaa haasayikke.

²⁹ Hayyanintta, ane zaarettidi qoppite; taani xillo gidiyo gishshau, ta bolli coo pirddoppite.

³⁰ Taani ta inxxarssan worddotidobaa milatii? Ta doonai wordduwaanne tumaa shaakkidi haasayanau danddayennee?

7

Qassikka Iyyoobi Haasayees

¹ “Asa de7oi sa7aa bollan wolqqaama baaxe gidenneeyye? A de7o laittai keraa oottiya asa de7o laittaa mala gidenneeyye?

² Kuwaa amottiya ashkkaraadan, woikko badamoozaa ekkanaau naagiya oosanchchaadan,

³ hegaadan taayyo mela aginatinne tugga qammati imettidosona.

⁴ Taani zin77iyo wode, ‘Aude beegottanddi-naashsha?’ yaagais. SHin qammai taayyo

aduqqees; sa7ai wonttana gakkanaassi hiixan aadhdha aadhdha wodhdhais.

⁵ Ta bollai guxuniyaanne googuwaa maayiis; ta masuntaappe giishshai goggees.

⁶ Ta laittai shimaanniyyaa muhuuhaappekka aadhdhi eesotees; aiba hidootinne bainnan ta laittai wurees.

⁷ “Abeet Xoossau, ta laittai siiriyaara shemppiyo issi shemppo mala gidiyoogaa hassaya! Ta aifee naa77antto kehabaa be7ennan attiis.

⁸ Neeni tana ha77i be7aasa; shin naa77antto be7akka; neeni tana koyikko, taani xayaichchana.

⁹ “SHAARAI piskki giidi xayiyoogaadan, duufuwaan wodhdhida uri simmidi kiyenna.

¹⁰ Ba sookka naa77antto simmidi yeenna; a eriya asaikka a dogees.

¹¹ “Hegaa gishshau, taani co77u giikke; taani ta tuggaa gishshau haasayana; ta de7oi cammido gishshau zuuzummana.

¹² Hagaa keenaa neeni tana aissi naagai? Taani neeyyo abba woikko abba giddo miimmintte gaadiiyye?

¹³ Taani, ‘Ta hiixai tana minttettanddeeshsha; ta alggaiikka tana zuuzuntaappe shemppissanddeeshsha!’ yaagiyo wode,

¹⁴ neeni tana aimuwan yashissaasa; ajjuutankka tana daganttaasa.

¹⁵ Taani ha sakkiya bollaara de7anaagaappe sulettiyoogaanne haiqqiyoogaa doorais.

¹⁶ Taani ta de7uwaa karaas; taani merinau de7anau koyikke. Ta laittai siiriyaara shemppiyo issi shemppo mala gidiyo gishshau, neeni tana agga baya.

17 “Neeni a gitabaadan xeellanaau asi aibee?
Neeni abaa aissi ezggai?

18 Maallado maallado neeni a xomoosaasa;
qassi daqiqan daqiqan a paaccaasa.

19 Neeni taakko xeelliyoogaa mulekka aggikkii?
Woikko taani ta cuchchaa mittiyo wodiyakkakka
taayyo immikkii?

20 Abeet asa wochchiyaagoo, taani nagaraa oot-
tidaba gidikko, nena aibi qohidee? Neeni aissi
tana caddi kaa7iyoobaa oottadii? Neeyyo taani
deexo tooho gididanaayye?

21 Ta balaappe aissi tana maarennan ixxai? Ta
nagaraakkakka aissi atto geennan aggai? Simmi taani
duufuwaa wodhdhiyo wodee gakkiis; neeni tana
koyiyo wodekka, taani beettikke” yaagiis.

8

Bilddaadi Kiro Haasayido Haasayaa

1 Hegaappe guyyian, SHuuha biittaappe yiida
Bilddaadi zaaridi, hagaadan yaagiis;

2 “Neeni hagaa malabaa aude gakkanaassi
haasayuutee? Ne doonaappe kiyiya qaalai
wolqqaama gote mala.

3 Ubbaa Danddayiya Xoossai pirddaanne xil-
lobaa geellayii?

4 Ne naati Xoossa bolli nagaraa oottido
gishshau, i eta etau bessiyaagaadan qaxxayiis.

5 SHin neeni Xoossaakko simmikko, Ubbaa
Danddayiya Xoossa woossikko,

6 neeni geeshshanne suure gidikko, i ne
gishshau denddidi, nena maaddana; i kase ne
de7uwau zaaridi woitana.

⁷ Ne doomettai guutta milatikkonne, ne wurssettai keehippe darana.

⁸ “Kase yeletaa ane oichcha; oichchada nu maizza aawati ai ai tamaaridaakko, qorada demma.

⁹ Aissi giikko, nuuni zino yelettidaageeta; nuuni aibanne erokko. Nuuni ha sa7an de7iyo laittai kuwaa mala.

¹⁰ Eti nena tamaarissona, neeyyo yootonanne bantta akeekidobaappe haasayona.

¹¹ “Ceeccai caree bainnasan diccanau danddayenna; maqqaikka haatti bainnasan mokkanau danddayenna.

¹² Biron dicciiddi, qanxxetennan de7iiddi, maataappekka eesuwan shullana.

¹³ Xoossaa dogiya asaa ubbaa wurssettai hega mala; Xoossai bainna uraa hidootaikka xayana.

¹⁴ I ammanettiyoobai meqqiichchiyaabaa; i ceeqettiyoobaikka shararootiyyaa keettaa mala.

¹⁵ I ba shararoote keettan zemppees, shin eqqenna; i a oiqqana, shin a danddayenna.

¹⁶ I awan haattaa ushshido ataakilttiyyaa mala; ataakilttiyyaa sohuwaa pinni kiyana gakkanau daayees.

¹⁷ Keela shuchchaa yuushuwan ba xaphuwaa yeddees; shuchchatu giddonkka baayyo sohuwaa koyees.

¹⁸ SHin i ba sohuwaappe shodetti xayiyaakko, he sohoi a, ‘Taani nena be7abeikke’ yaagana.

¹⁹ Be7a, iita asatu ufaissai hagaa mala. Aissi giikko, hara asati yiidi, eta sohuwaa oiqqoosona.

²⁰ “Xoossai tumaappe boree bainna asa oli aggenna; iitaa oottiyaageeta qassi maaddenna.

²¹ I zaaridi, nena miicissananne ililissana.

²² Nena ixxiyaageeti yeellaa maayana; iitatu keettai xayana” yaagiis.

9

Iyyoobi Haasayees

¹ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis;

² “Ee, hagee intte giyoogee tuma gidiyoogaa taani erais. SHin asi Xoossa sinttan xillo gidanau waani danidayii?

³ Aara issi uri palamettanau koyikko, he urai i oichchiyo sha7u oishaappe issuwaanne zaaranau danidayenna.

⁴ Xoossai ba wozanan aadhdhida eranchcha; ba abbiyankka daro wolqqaama. Aara eqettanau danidayiya ooninne baawa.

⁵ Erennan de7ishin, xoqqa dereta i eta sohuwaappe diggees; ba hanqquwankka aatti yeggees.

⁶ I biittaa a sohuwan qaattees; biittaa tuuqetakka yaaqiyaaqissees.

⁷ Awai awaxxennaadaaninne xoolinttetipoo7ennaadan azazanau danidayees.

⁸ I barkka salota micciis; abbaa beetaa bollikka hemettees.

⁹ Xoossai Wogga Beeriyyaa giyo xoolinttetu citaa, Ooriyoona giyo xoolinttetu citaa, Piliyaadisa giyo xoolinttetu citaanne tohossa baggaara de7iya xoolinttetu citata medhdhidaagaa.

¹⁰ Gidduwaa pilggidi eranau danidayettenna gitabata, qoodi bainna oorattabata i oottees.

11 “Xoossai taakko shiiqiyaakkokka, taani a be7anau danddayikke; i ta lanqqeera kanttiyaakkokka, taani i hegan de7iyoogaa eranau danddayikke.

12 I ba koyidobaa ekkin, a ooninne digganaau danddayenna. ‘Waatai?’ yaagidi a oichchana asi baawa.

13 Xoossai ba hanqquwaa teqqenna; Ra7aaba giyo miimminttiyaa maaddiya ba morkketa ba tohuwaappe garssau aattidi yedhdhees.

14 “Yaatin, taani a oishaa zaaranau lo77o qaalaat auppe demmanau danddayiyaanaa?

15 Taani xillo gidiyaakkokka, pirddiya Xoossai tana maaranaadan woossanaappe attin, taani a bolli zaarikke.

16 Taani a xeesin, i taayyo koyiyaakkokka, ‘Ta cenggurssaa siyiis’ gaada ammanikke.

17 I tana gotiyan mentterettees; gaasoi bainnan i ta masunttaa darissees.

18 Tana shemppuwaakka shemppissennan diggees; i ta de7uwaa camettees.

19 Wolqqaabaa haasayikko, i wolqqaama. Pirddaabaa haasayikko, a xeesidi, pirdda keetti shishhana asi baawa.

20 Taani xillo gidiyaakkonne ta doonai tana mooranchcha kessees; taani boree bainna asa gidiyaakkonne, i tana geella kessees.

21 “Taani boree bainna asa. SHin ta de7uwaa wudikke; taani ta de7uwaa karais.

22 Dummatteti baawa; hegaa gishshau, taani, ‘I boree bainnaageetanne iitata naa77aakka issippe xaissees’ yaagais.

²³ Bashshai xillo asata qoppennan woriyo wode,
Xoossai qilliiccees.

²⁴ Xoossai ha sa7aa iita asatuyyo aattidi immiis;
pirddiyaageetu aifiyaakka gooziis. Hagaa ubbaa
oottidai a gidanaappe attin, harai oonee?

²⁵ "Ta de7o laittati wottaa woxxiya uraappekka
aadhdhidi eesotoosona; eti lo77obaa be7ennan
paallidi xayosona.

²⁶ Ta de7o laittati maqqaa wolwolotudan
eesotoosona; argantta bau miyoobaa oiqqanau
saluwaappe due paalliyogaadan paalloosona.

²⁷ Taani, 'Ta zuuzunttaa dogana; ta
som77uwaakka xumissiyoogaa aggada
pashkkana' yaagikko,

²⁸ tana gakkana waaye ubbaassi taani yayyais;
aissi giikko, neeni tana geeshsha geennaagaa
taani erais.

²⁹ Yaatin, taani mooranchcha gidaichchaappe
attin, coo mela aissi daafuriyaanaa?

³⁰ "Taani ta bollaa harai atto saamunan
meecettiyaakkokka,

³¹ neeni tana urqqa ollan olana; olin ta maay-
oikka tana shenetana.

³² Taani ayyo zaaruwaa immana gaanau, Xoos-
sai ta mala asa gidenna. Gididaakko nuuni
naa77ai daanna sintti aadhdhana;

³³ shin ba kushiyaa nu naa77aa bolli wottidi,
nuna sigettiya asi nu giddon de7eerenneeshsha!

³⁴ Abeet Xoossau, tana qaxxayiyoogaa agga;
tana daganttiyoogaanne yashissiyoogaa agga.

³⁵ Yaatikko, taani neeyyo yayyennan
haasayana; shin ha77i danddayikke.

10*Qassikka Iyyoobi Haasayees*

¹ “Taani ta de7uwaa karais! Hegaa gishshau, taani mootettanaappe attin, co77u giikke; taani mishettada haasayais.

² Taani Xoossaa hagaadan yaagais: Hai ta bolli pirddoppa; neeni tana mootiyo mootoi aibakkonne taayyo yoota.

³ Neeni tana huqqunnanau bessii? Neeni ne kushiyan medhdhidoo uraa kariyoogee, qassi iitatu halchchuwaa polissiyoogee lo77oo?

⁴ Ne aifee asa aife malee? Asi xeelliyoogaadan neeni xeellai?

⁵ Ne de7o laittaikka asa de7o laittaa keenee?

⁶ Yaatin, ta mooruwaa aissi koyai? Ta nagaaraakka aissi qorai?

⁷ Taani mooranchcha gidennaagaanne ne kushiyaappe tana ooninne ashshanaau danddayennaagaa neeni eraasa.

⁸ “Tana ne kushee giigissidi medhdhiis; shin ha77i he kushee simmidi, tana xaissees.

⁹ Neeni tana urqqaappe medhdhidooogaa has-saya. Yaatin, ha77i tana baanaadan liiqissanau hanai?

¹⁰ Tana maattadan ta aayee uluwan tigidaageenne dichchidaagee nena.

¹¹ Tana neeni ashuwaanne gogaa maizzadasa; ta meqettaa xaphuwaara gattada waaxadasa.

¹² Neeni taayyo de7uwaaanne aggenna ne si-iquwaa immadasa; ne naaguwan neeni tana paxa wottadasa.

¹³ “SHin neeni he wodeppe doommada, ne wozanaa giddon tana qohanaau qoppiyoogaa taani erais.

¹⁴ Taani nagaraa oottikko be7anau, neeni tana wochchaasa; ta mooruwaakka atto gaakka.

¹⁵ Taani mooranchcha gidikko, taayyo aayye7ana! Qassi taani xillo gidiyaakkokka, ta huuphiyaa pude xoqqu oottanau danddayikke. Aissi giikko, neeni tana yeellan kuntta wottadasanne tuggan mattoya wottadasa.

¹⁶ Taani otorettikko, neeni tana gaammodan yedettada oiqqana; oiqqada qassikka tana qohanaau, ne maalaalissiya oosuwaa neeni oottana.

¹⁷ Neeni ta bolli ooratta markkata ehaasa; ne hanqquwaakka ta bolli darissaasa; tana olanau ooratta halchchota giigissaasa.

¹⁸ “Yaatin, tana ta aayee uluwaappe aissi kessadii? Ooninne tana be7ennan haiqqarkkinaashsha!

¹⁹ Taani de7ennan aggarkkinaashsha! Woikko ta aayee uluwaappe kiyosaara duufuwan wodhd-harkkinaashsha!

²⁰ Ta de7anau attida laittati guutta gidokkonaa? Taani qiibaa ufaitta ekkana mala, hai tana ag-garkkii!

²¹ Leelida xuma sohuwaa taani biyo wodee matiis; taani hegaappe simmada haa yiikke.

²² Taani biyo sohoi sakkana xumainne cabboi de7iyo biitta; hegan de7iya poo7oikka xumaa mala” yaagiis.

11

Xoofaari Kiro Haasayido Haasayaa

¹ Yaagin Naa7ima biittaappe yiida Xoofaari zaaridi, hagaadan yaagiis;

² “Ha haasayettida qaalau ubbau zaaro immiya asi baawee? Woikko hagaa haasayida bitanee tumanchcha gidanau danddayii?

³ Ne mela haasayai asaa co77u oottii? Neeni qilliicciyo wode, nena seeriyaabi baawa gaadiiyye?

⁴ Neeni odaidda, ‘Ta timirttee tuma; taani Xoossa sinttan geeshsha’ yaagaasa.

⁵ Wai ana, Xoossai ne bolli ba doonaa dooyidi haasayeerenneeshsha!

⁶ I neeyyo aadhdhida eratettaa xuuraa qonccisseerenneeshsha! Aissi giikko, tumu aadhdhida eratettaassi daro kifileti de7oosona. Xoossai nena ne oottido nagaraa keenaa qaxxayibeennaaga era.

⁷ “Neeni Xoossa ciimma xuuraa qorada eranau danddayai? Woikko Ubbaa Danddayiya Xoossa zawata koyada demmanau danddayai?

⁸ Eti salotuppekka xoqqa; neeni ainne oottanau danddayakka. Eti Si7ooliyaappekka aadhdhida ciimma; neeni eranau danddayakka.

⁹ Xoossa aadhdhida eratettai biittaa zananaappe aduqqees; abbaa gomppaappekka aakkrees.

¹⁰ I yiidi, nena qasho keettan yeggiyaakkonne pirdda keetti shiishshiyaakko, a digganaau danddayiyai oonee?

¹¹ Xoossai pattenna asata erees; iitabaa be7iyo wode, i coo aggenna.

¹² Eeyya asai aadhdhida eranchcha gidiyoogaappe harddiidiyaa asa yeliyoogee matees.

¹³ “Iyyoobaa, neeni ne wozanaa suure oottikko, ne kushiyaakka akko miccada woossikko,

¹⁴ nagaraa ne kushiyaappe haassikko, ne keet-tankka iitabai de7ennaadan oottikko,

¹⁵ yaatikko, neeni xoqqu gaada yeellai bain-nan ubbabaaa xeellana; yashshiyaabi bainnankka minnada eqqana.

¹⁶ Ne metuwaa ubbaakka neeni dogana; gukkida haattaadan, neeni a naa77antto hassayakka.

¹⁷ Ne de7oi seetaa awaappekka aadhdhidi poo7ana; ne de7uwaa xumaikka maallado poo7uwaa mala gidana.

¹⁸ Neeyyo hidootai de7iyo gishshau, neeni hirggennan de7ana. Xoossai nena naagiyo gishshau, neeni woppu gaananne shemppana.

¹⁹ Neeni xiskkiyo wode, nena yashissana uri baawa; daroti nena auddashana.

²⁰ SHin iitati metuwaa be7idikka akeekokkona; appe baqtati attanaukka danddayokkona. Etau haiqoppe attin, hara hidooti de7enna” yaagiis.

12

Iyyoobi Haasayees

¹ Yaagin Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis;

² “Hayyanintta, intte tumukka asa; aadhdhida eratetta ubbaikka inttenaara haiqqana!

³ SHin taukka intteegaadan akeekai de7ees; taani intteppe laafikke! Ha intte haasayidobaa ubbaa ooninne erees.

⁴ Taani Xoossaa woossin, i siyido asa gidikkonne, ta laggetuyyo miicciyoobaa kiyas;

taani xillonne boree bainna asa gidikkokka, qilliicciyoobaa kiyas.

⁵ Inttena aiba metoinne gakkibeenna gishshau, ta metuwaa kareeta; kunddanau ganddigaariya bitaniyaakka sugeeta.

⁶ Bonqqiyaageetu keettati saro de7oosona; Xoossaai yiilloyiyaageetikka hirggi bainnan de7oosona. Eta kushiyaay wolqqai eti goinniyo xoossa.

⁷ “SHin neeni ane meheta oichcha; eti nena tamaarissana. Woikko saluwaa kafota oichcha; eti neeyyo yootana.

⁸ Woikko sa7aara gooshettiya meretati nena tamaarissana; abbaa moletikka neeyyo odana.

⁹ GODAA kushee hagaa oottidoogaa hageetu ubbaa giddon erennai oonee?

¹⁰ Paxa de7iya meretatu ubbaa de7oinne asa ubbaa shemppoi a kushiyaana.

¹¹ Inxxarssai qumaa shaakki eriyogaadan, haitta haasayaa shaakkidi erenneeyye?

¹² “Aadhida eratettai cimida asatu matan de7ees; daro wodiyaa de7iyoogee akeekaa immees.

¹³ Xoossaassi aadhida eratettainne wolqqai de7ees; zoreenne akeekai an beettees.

¹⁴ Xoossai qolidobaa zaaretti keexxanai oonee? I qachchido uraakka birshshi yeddanai oonee?

¹⁵ Xoossai iraa teqqikko, biittai melees; i iraa bukissikko, di7oi biittaa bashshees.

¹⁶ “Minotettainne xoonoi Xoossaagaa; cimettiyaageenне cimmiyaageenне naa77aikka appe garssaara de7oosona.

¹⁷ Zoriyaageetuppe i aadhida eraa qaari ekees; halaqatakka i gooshshees.

¹⁸ I kawota kawotaa araataappe wottees; wot-tidi ailleta kessees.

¹⁹ Qeesetuppekka bonchchuwaa qaari ekkees; wolqqaamatakka aatti yeggees.

²⁰ Ammanettida asatakka co77u oottees; cimatuppekka akeekaa wotti ekkees.

²¹ Halaqata kaushshees; deriyaa kaalet-tiyaageetu wolqqaakka wurssees.

²² "Xuman de7iya xuura yohota qonccissees; sakkana xuma sohuwaakka poo7o kessees.

²³ Xoossai kawotettata gitayees; gitayidi qassi xoonees. Kawotettaakka aassees; aassidi qassi xaissees.

²⁴ Sa7aa asaa halaqata akeekaa diggidi, ogee bainna bazzuwan toilattanaadan oottees.

²⁵ Poo7oi bainna xuman eti tattaafosona; mat-tottida asatudan eti ganddigaaroosona.

13

Qassikka Iyyoobi Haasayees

¹ "Hagaa ubbaa ta aifee be7iis; ta haittaikka siyidi akeekiis.

² Intte eriyoogaa taanikka erais; taani intteppe laafikke.

³ SHin taani Ubbaa Danddayiya Xoossaassi haasayanau koyais; inttenaara gidenna. Taani ta mootuwaa aara mootettanau amottais.

⁴ Intte erenna asa gidiyoogee erettennaadan, wordduwan kammeeta; intte ubbaikka pattenna aakimeta.

⁵ Intte ubbai co77u giidaa giderkketiishsha! Yaatiyaakko, inttena asai aadhdhida eranchcha gaana shin!

6 “Ha77i ta mootuwaa siyite; ta doonaappe kiyiya palamaa ezggite.

7 Intte Xoossaa doona gididi, wordduwaa haasayeetiyye? A gishshaa eqqidi, cimobaa haasayeetiyye?

8 Intte a maaddiyoobi de7ii? Woikko ayyo xabaqa gididi mootetteetii?

9 I inttena pilggi xeelliyaakko, intteppe lo77obaa demmanee? Intte asaa cimmioogaadan, a cimmanau danddayuuteetiyye?

10 Intte geeman asaa som77uwaa xeellidi maad-dikko, Xoossai tumu inttena seerana.

11 A bonchchoi inttena dagantnennee? A anggai inttena yashshennnee?

12 Intte odiyo leemisoti bidintta mala patten-naageeta; intte shiishshiyi palamai urqqaappe merettida gonddalliyaa mala.

13 “Ane co77u giite! Taani haasayana; hagaappe guyyiyan, ba hanaa hano.

14 Taani tana gakkiyaabaa, haiquwaa gidiyaakkokka, ekkanaau giiga uttaas.

15 Be7ite, Xoossai tana woriyaabaa gidikkonne, taani a danddayan naagana. Gidikkonne, taani ta mootuwaa a sintti shiishshana.

16 Nagaranchcha asi a sintti shiiqanau dand-dayenna; hagee taani shiiqanau xaliyoogee, ooni erii, ta atettaassi gaaso gidanau danddayees.

17 Ta haasayaa akeekidi siyite; taani odiyoogee intte haittan gelo.

18 Be7ite, taani ta mootuwaa giigissaas; shatim-manaagaakka erais.

19 “Abeet Xoossau, neeni tana mootanau yai? Neeni tana mooranchcha kessikko, taani co77u

gaada haiqqana.

²⁰ SHin neeni taayyo ha naa77ubata ootta; oot-tikko taani neeppe geemmkike.

²¹ Tana qaxxayiyoogaa agga; tana daganttoppa.

²² Hegaappe guyyiyan, tana xeesa; xeesin taani koyana. Woikko taani haasayin, taayyo zaarada haasaya.

²³ Bau, taani moorido mooroinne nagarai aap-punee? Ta balaanne ta nagaraa ane tana bessa.

²⁴ “Neeni aibissi ne som77uwaa taappe genttai? Qassi tana aibissi ne morkkedan qoodai?

²⁵ Tana, carkkoi efiyo boncco malaa, yashissuu-tee? Woikko melida suulla malaa yedettuutee?

²⁶ Neeni ta bolli xaarido mootoi camo; harai attin, taani yelagatettan de7aidda oottido mooruwaanne ashshabaakka.

²⁷ Neeni ta tohuwaa toho biratan qachchadasa; ta tanggiyo tanggo ubbaa wochchaasa; ta to-huwaa kottiyyaa pilgga xeellaasa.

²⁸ Taani musidabaadaaninne bil77ai miido afal-adan musais.

14

Qassikka Iyyoobi Haasayees

¹ “Maccaasappe yelettida asa baree qantta; hegaa keesaikka metuwan kumi uttiis.

² I ciishshaadan ciyyidi, sohuwaarakka qqofetti aggees; qassi gam77ennan kuwaadan eesuwan aadhdiichchees.

³ Yaatin neeni, Xoossai, hegaa mala asakka xeeluutee? Qassi a pirddanau ne sintti shiishshuu-tee?

4 Tunabaappe geeshshabaa kessanau danddayiyai oonee? Ooninne baawa.

5 Asi de7ana laittati zawati uttidosona; i de7ana aginaakka neeni qooda wottadasa; neeni wottido zawaappe aadhdiyaabi baawa.

6 Hegaa gishshau, keraa oottiya asi ba oosuwaa polidi shemppiyoogaadan, asi ba daafura laittaa polidi shemppanaadan, a aggaaga.

7 “Mittaassikka hidootai de7ees; mittai qanxxikko aacees; aacaikka hegaadan haniiddi, de7i bayees.

8 He mittaa xaphoi biitta garssan ceeggikkokka, a durumaikka biittan musikkokka,

9 haattaa peenuwaa demmidi aacees; puutiyaadan ooratta licuwaa kessees.

10 “SHin asi haiqqin, a wolqqai wurees; a shemppoi kiyaappe hini baggan, i awan de7ii?

11 Abbaappe haattai meliyoogaadan, qassi shaafaa haattaikka to77iyoogaadan,

12 hegaadan asaikka haiqqees; he sohuwaappe denddenna. Saloti aadhhdhana gakkanaashinkka asi beegottenna; ba xiskkuwaappekka denddenna.

13 “Abeet Xoossau, neeni tana duufo giddon genttada, ne hanqdoi aadhhdhana gakkanaashin qottidabaa gidarkkiishsha! Neeni taayyo keeruwaa immada, he gallassi tana hassayidabaa gidarkkiishsha!

14 Issi asi haiqqikko, simmidi paxanee? Ta laamee yaana gakkanaashin, ha tugga wodiyyaa ubbaa danndayan naagana.

15 Neeni medhdhido tanakka be7anau neeni laamotiyo wode, neeni tana xeesana; xeesin taani

neeyyo koyana.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, neeni tumuppe ta tang-guwaa wochchana; shin ta nagaraa ta bolli qoodakka.

¹⁷ Ta mooroi qarcciitaa giddon yiicetti uttiis; ta nagaraakka neeni kammadasa.

¹⁸ “Deree kunddiyonne megerettiyoogaadan, zaallaikka xoqolettiyoogaadan,

¹⁹ haattaikka shuchchaa bookkiy-oogaadaaninne di7oikka biittaa meeccidi efijoogaadan, hegaadan neenikka asaa hidootaa xaisaasa.

²⁰ Neeni a merinau xoonasa; yaatobare i bi aggees. A meraanne laammada, ne sinttappe yeddaasa.

²¹ A naati bonchchettikko, hegaa i erenna; eti toshettikkokka be7enna.

²² SHin a bollaa seelai xalaalau siyettees; i ba xalaalau yeekkees” yaagiis.

15

Naa77antto Haasayata

Elifaazi Naa77antto Haasayido Haasayaa

¹ Yaagin Temaana biittaappe yiida Elifaazi haagaadan yaagidi zaariis;

² “Aadhhdida eranchcha asi carkkodan ohettennabaa haasayii? Woikko arshsho bagga carkkuwaa ba uluwaa coo kuntii?

³ Pattenna woikko maaddenna mootuwaa mootettii?

⁴ Hegaa gidikko, neeni Xoossaassi yayyiyoogaa guuttadasa; haratikka Xoossaassi goinnennaadan diggaasa.

⁵ Ne iitatettai ne haasayan erettees; ne cincca haasayai nena genttees.

⁶ Ne bolli pirddiyai ne doonaappe attin, tana gidikke; ne inxxarssai ne bolli markkattees.

⁷ “Kiro yelettida asi nenee? Woikko neeni dereti merettanaappe kase yelettadii?

⁸ Neeni Xoossaa xuura yaa7aa tumu siyadii? Woikko aadhhdhida eratettsaa ne xalaalai eriyaabaa neeyyo milatii?

⁹ Nuuni erennabaa neeni eriyoobi aibee? Nuuyyo gelennan aggidi, neeyyo gelidabai aibee?

¹⁰ Ne aawaappe bairatiya asati, cimidi puulum-mida asati nu giddon de7oosona.

¹¹ “Xoossai neeyyo immido minttettoinne nu-uni neeyyo ashkketettan haasayido qaalai guut-teeyye?

¹² Ne wozanai nena aissi wora efii? Ne aifeekka aissi xeelaa dereqqii?

¹³ Yaatada neeni Xoossaa bolli hanqgettadasa; hegaa mala qaalaakka ne doonaappe kessadasa.

¹⁴ Asi Xoossaa sinttan geeshsha gidanau dand-dayii? Woikko maccaasappe yelettida asi xillo gidanau danddayii?

¹⁵ Be7a, Xoossai ba kiitanchchatunkka ammanettenna; harai atto salotikka a sinttan geeshsha gidokkona.

¹⁶ SHin ha sheneyiyaanne tunida asi, nagaraakka haattaadan ganiya asi ubba iitaa darennee!

¹⁷ “Iyyoobaa, ane siya! Taani neeyyo yootana; taani be7idobaa ubbaa neeyyo odana.

¹⁸ Aadhhdhida eranchcha asati bantta maizza aawatuppe demmido eratettsaa genttennan tana

tamaarissidosona.

¹⁹ Ha biittai eta xalaalaassi imettiis; hara biittaa asaa timirttee eta giddon walahettibeenna.

²⁰ “Asa huqqunnidi de7iya iita asi, ba de7o laitta ubban tuggi appe shaahettenna.

²¹ Ubbaton daganttiya cenggurssai a haittan siyettees; i saro de7ais giishin, panggati a bolli yaana.

²² Xumaappe kessi ekkanaagaa i ammanenna; i bisuwau qaadettiis.

²³ A ahai ankkuwau quma gidana; baayyo xuma gallassai matattidoogaa i erees.

²⁴ Metoinne tuggai olau kiyida kawuwaadan a daganttana.

²⁵ Aissi giikko, i ba kushiyaa Xoossaa bolli dentiis; Ubbaa Danddayiya Xoossaa bollikka xaliis.

²⁶ Burzzuzzai burzzuzzai kiyi uttido ordde gonddalliyaa oiqqidi, Xoossaa bolli makkaliis.

²⁷ “A som77oi modhdhido gishshau, a xees-saikka boborccido gishshau,

²⁸ i laattidi de7iyo katamatikka olan laalet-tido gishshaunne i de7iyo keettatikka ooninne de7enna ona gidido gishshau,

²⁹ i ba duretettan daro gam77enna; a aqoikka aara takkenna.

³⁰ “Xumaappe i kessi ekkenna; a tasheta lacoi melissana; a ciishshaakka carkkoi pitti xaissana.

³¹ Barkka bana cimmiiddi, hadaban ammanet-toppo. Ammanettikko, i ekkanabaikka hadabaa.

³² Wodee gakkennan shulliyaanne meli sim-midi, naa77antto aacanau danddayenna mittaa mala i gidana.

³³ Teerennan wurccuwaara qoqqofettiya woiniyaa malanne ciishshai qoqqofettiyo wogaraa mala i gidana.

³⁴ Xoossaassi yayyenna asatussi zaree xayana; mattaayiyan keexettida keettaakka tamai maana.

³⁵ Eti metuwaa shahaaridi, iitabaa yeloosona; eta uluwankka cimoi kumi uttiis” yaagiis.

16

Iyyoobi Haasayees

¹ Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis;

² “Taani hagaa mala haasayaa daruwaa siyaas; intte minttettoos giiddi, tana metiyaageeta.

³ Ha go77i bainna intte haasayaayyo wurssetti baawee? Tanaara inttena hagaa keenaa palamisiya gaasoi aibee?

⁴ Intte ta sohuwan de7in, taani intte sohuwan de7idabaa gidiyaakko, taanikka ta huuphiyaa qaattaidda, ha77i intte giyoobaa ubbaa intte bolli loittada haasayana shin!

⁵ Hegaadankka, ta zoriyan taani inttena mint-tana shin! Ta doonaappe kiyiya haasayaikka inttena minttettana shin!

⁶ “SHin taani haasayiyaakkokka, ta sahoi decenna; taani co77u gaada danddayiyaakkokka, taappe kichchenna.

⁷ Abeet Xoossau, neeni tana hitti oottadasa; ta keettaa asaa ubbaakka xaissadasa.

⁸ Neeni ta gogaa melissadasanne gunddis-sadasa; ta bollaakka gilqqissadasa. Hegaa gishshau, asai tana be7idi, ‘Hagee i nagaranchcha gidiyoogau markka’ yaagees.

⁹ Xoossai ba hanqquwan tana duuteretti yeggiis; ba achchaakka ta bolli garcciis; i ta morkkee tana dereqqeess.

¹⁰ Asati ta yuushuwan shiiqidosona; shiiqidi ta bolli qilliicciiddi, ta qinxxalliyaa baqqidosona.

¹¹ Xoossai nagaraa oottiya asatuyyo tana aattidi immiis; iitatu kushiyankka i tana oliis.

¹² “Taani kase woppu gaada de7aas; shin Xoossai tana kinchcherettiis; ta mirggaaciyyaa oiqqidi, i tana mentterettiis. Qassi i tana zambbi kaa7anau baazzan wottiis;

¹³ a wonddafiyaa zubbeti tana yaara haara muddidosona. Qareti bainnan i ta kilahuwaa caddidi, ta ciyyiyaa ta tiriyaappe sa7an gussees.

¹⁴ Olanau woxxiya olanchchaadan, i tana zaari zaaridi masunxxissees.

¹⁵ Taani kayyottada, waaruwaa maayaas; ta wolqqaikka baanan olettiis.

¹⁶ Taani yeekkiyo yeehuwaa daruwan ta som77oi puuriis; ta aifeekka zo77iis.

¹⁷ SHin ha ubbankka taani mooridobi baawa; ta woosaikka geeshsha.

¹⁸ “Biittau, biittau, ta suuttaa kammoppa; taani waassanaagaa diggoppa.

¹⁹ Ha77ikka ta markkai saluwaana; taayyo xabaqatiyaagee bolla xoqqaana.

²⁰ Ta laggeti tana karidi xeelloosona; ta aifee Xoossa sinttan afuttaa tigees.

²¹ Asaa asaara walassidi sigettiya asi de7iyoogaadan, tana Xoossaara sigettiya asi de7idaa gideerenneeshsha!

²² Aissi giikko, aramida laittati aadhdhi-doogaappe guyyiyan, taani simmennasaa baana.

17*Qassikka Iyyoobi Haasayees*

¹ “Ta shemppiyaa kiyausu; ta laittai qaammiis; taayyo duufoi giigi uttiis.

² Tana qilliicciyaageeti tumuppe ta yuushuwan de7oosona; eti taayyo yiillotiyo yiilluwaa ubbaton taani be7ais.

³ “Abeet Xoossau, neeppe hari tana maadiyaabi bainna gishshau, neeni ne huuphiyan taayyo waase gida.

⁴ Etau gelennaadan, neeni ta laggetu wozanaa dammettadasa. Hegaa gishshau, neeni etau xoonuwaa immoppa.

⁵ Miishshaa demmana giidi, ba laggeta aatti immiya asaa nagarai a naata kaa7ana.

⁶ “Xoossai tana asa ubbau qilliicciyoobaa kessiis; asi som77uwan cuchchiyo asa taani gidaas.

⁷ Taani daro kayyottido gishshau, ta aifeekka galjiis; ta kushetinne ta tohoti laafidi, xinqqo keesa kiyidosona.

⁸ Keha asati tana be7idi dagammidosona; suuretikka Xoossaakka kaddiyaageetu bolli yiillotidosona.

⁹ Gidikkonne, xilloti bantta ogiyaappe yaakkha haakka simmokkona; suureti wolqqaa gujji gujji boosona.

¹⁰ SHin ha77i ubbaikka ane taakko haa yiite! Yiyaakkokka, taani intte giddon issi aadhhdida eranchcha asakka demmikke.

¹¹ “Ta de7o laittai wurii; ta halchchido halchchoikka ta wozanaa amoikka coo attiis.

12 Ta laggeti qammaa gallassa goosona; xumi uttidaashin, ‘Poo7ana hanees’ yaagoosona.

13 Taani ufaissan naagiyo ta keettai duufuwaa; ta hiixaakka yan xuman hiixxana.

14 Duufuwaa taani, ‘Neeni ta aawaa’ yaagana; guxuniyaakka, ‘Neeni ta aayyiyo’ woikko ‘Ta michchiyo’ yaagana.

15 Yaatin, ta hidootai awaanee? Ooni a be7idee?

16 Ta hidootai tanaara duufuwaa banddee? Nuuni naa77ai issippe biittan duge wodhdha-neeshsha?” yaagis.

18

Bilddaadi Naa77antto Haasayido Haasayaa

1 Hegaappe guyyiyen, SHuuha biittaappe yiida Bilddaadi hagaadan yaagidi zaariis;

2 “Iyyoobaa, neeni ha haasayaa aude wurssuitee? Ane akeeka. Yaatobare nuuni haasayana.

3 Nuna aissi miizza kessai? Aissi nuna damma kessai?

4 Neeni ne hanqquwan nena qohaasa. Ne hanqquwan biittai baisa gidanee? Woikko zaallati bantta sohuwaappe xoqolettanee?

5 “Nagaranchchatu de7oi xomppee to7iyoogaadan to7anaagee geeshsha; i naa77antto mulekka eexxenna.

6 I xomppee bainna keetta mala; kase a matan de7iya xomppeekka to7ees.

7 I tanggiyo tanggoikka qaammees; i haraata zoriyo zoree a onggees.

8 “A hemetai a efiidi, piriyan gelissees; diizzaa giddon i hemettees.

⁹ Piree a ginddiyaa oiqqees; oiqqidi a qaatuwaa diggees.

¹⁰ Ayyo yurddo wodoroi geeman sa7an hiixetti uttees; i hemettiyo ogiyankka gitee wodhdhi uttees.

¹¹ “Dagamai a dooddees; dagamai a guyyeera ginddiyaa matidi yedettees.

¹² A wolqqai namisan daafuriis; bashshai a lan-qqen naagees.

¹³ Woriya harggee a bollan ubban woraajjees; a kushiyaanne a tohuwaa duushissees.

¹⁴ I hirrggi bainnan de7iyo ba keettaappe yedetettees; eti Haiquwaa giyo kawuwaakko, a efoosona.

¹⁵ Harggiyaa gooddanau dinniyyaa laaloogaappe guyyiyan, ooninne a keettan de7ena.

¹⁶ I xaphoi garssaara meliyoonne tashetikka bollaara qoqqofettiyo mittaa mala gidees.

¹⁷ A woree biittaappe xayees; a sunttaikka sa7an hassayettennan attees.

¹⁸ I poo7uwaappe xumau yedetettana; asai de7iyo biittaappekka i xayana.

¹⁹ Ayyo na7i woikko zaree xayana; i de7ido sohuwan issi asinne paxa attenna.

²⁰ Arggo bagga asai a gakkidaban dagammees; arshsho bagga asaikka yashshau kokkorees.

²¹ Audekka iita asatu wurssettai hegaa mala; Xoossa erennaageetu qaadaikka hegaa mala” yaagiis.

19

¹ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi zaaridi, haagaadan yaagiis;

² “Intte tana aude gakkanaassi mudduuteetii? Aude gakkanaassi intte qaalan tana gaaccuiteetii?

³ Intte tana tammutoo cayideta; tana kaushshiiddikka yeellatekketa.

⁴ Taani tumu balidabaa gidiyaakkokka, ta balai tana oichchana.

⁵ Intte taappe kehiyoobaa intteyyo milatin, ‘Hagee metoi ubbai a gakkidoogee, i moorido gishshaassa’ yaagidi, ta bolli pirddeeta.

⁶ SHin ha metuwaa ubbaa ta bolli gattidaageenne gitian tana gelissidaagee Xoossaa gidiyoogaa erite.

⁷ “Taani, ‘Naaqettaas’ yaagada waassin, taayyo alliyaabi baawa; qaalaa xoqqu oottada, suure pirddasshi waassinkka, siyiyabi baawa.

⁸ Taani kantennaadan Xoossai ta ogiyaa diriis; ta hemettiyoosaakka xuman gooziis.

⁹ Ta duretettaa taappe qaariis; ta bonchchuwaakka taappe diggiis.

¹⁰ I tana mentteretti yeggiis; ta hidootaakka xaphuwaara xoqleettida mittaa mala oottiis.

¹¹ A hanqqoi ta bolli eexxi kiyiis; i tana ba morkkedan qoodees.

¹² Ta bolli worajjanau i ba olanchchata kittees; eti tana olanau ogiyaa kessoosona; ta dunkkaaniyaa yuushuwaakka dooddoosona.

¹³ “Xoossai ta ishata taappe haassiis; tana eriyaageeti muleera taayyo allaga gididosona.

¹⁴ Ta dabboti taappe shaahettidosona; ta laggetikka tana dogidosona.

¹⁵ Ta son de7iya imattati tana dogidosona; ta macca ashkkaratikka tana imattadaaninne betedan xeelloosona.

¹⁶ Taani ta ashkkaraa xeegin, taayyo koyenna; taani woossinkka, taayyo eenenna.

¹⁷ Ta maccaaasiyaa ta doonaa peenuwaa ixxasu; ta ishanttikka tana shenetoosona.

¹⁸ Harai attin, guutta naatikka tana karoosona; taani eqqiqiyo wode, ta bolli qilliiccoosona.

¹⁹ Ta mata laggeti ubbai tana shenetoosona; taani siiqidoogeetikka taayyo zokkuwaa zaaridosona.

²⁰ Ta meqettai ta gogaara ohettiis; haiquwaappe qiisasan taani attas.

²¹ “Inttenoo ta laggetoo, Xoossaah kushee tana dechchido gishshau, taayyo qarettite.

²² Xoossai tana yedettiyoogaadan, intte tana aissi yedetteetii? Hanno gakkanaassi intte tana tuggayidoogee gidennee?

²³ “Hanno gakkanaashin taani haasayido qaalai, wai hassayettidaa gideerenneeshsha! Maxaaafankka wai xaafettidaa gideerenneeshsha!

²⁴ Daro gam77ana mala, birata maarisan zaalala bollan woocettidi xaafetteerenneeshsha!

²⁵ “Tana Wozidaagee paxa de7iyogaanne wurssettan biittaa bollan i eqqanaagaa taani erais.

²⁶ Ta gogai meetetti wurikkonne, taani ta ashuwaappe shaahettada, Xoossaah be7anaagaa erais.

²⁷ Hara uraa gidennan, taani ta huuphen, ta aifiyan a be7ana. Hegaa gishshau, ta wozanai aiba laamotii!

²⁸ “Intte, ‘Metuwaayyo unkkoi a gidido gishshau, ane haayite! A yedettoos!’ giikko,

²⁹ bisuwaayyo yayyite! Xoossaa hanqdoi bisuwaara yaana; pirdai de7iyoogaakka erite” yaagiis.

20

Xoofaari Naa77antto Haasayido Haasaya

¹ Naa7ima biittaappe yiida Xoofaari hagaadan yaagidi zaariis;

² “Ne haasayai tana lanccissido gishshau, taani ainne takkennan ne haasayaayyo zaaruwaa im-mana.

³ Ne cashsha haasayaa taani siyais; siyin ayyo bessiya zaaruwaa tana imma imma gees.

⁴⁻⁵ “Asa biittaa bolli wottido wodiyapape doom-midi, beniisappekka nagaranchcha asatu ceeqoi qantta wodiyassa gidiyoogaa, Xoossaa erenna asatu ufaissaikka liphida aifee xeellanaashiina gidiyoogaa neeni eraasa.

⁶ Iita asi shaaraa gakkanaashin aduqqikkokka,

⁷ i buhiyaadan pitetti xayana. A eriya ubbai, ‘I awan de7ii?’ yaagana.

⁸ Aimuwaadan i paalli xayana; simmidikka beettena; qammaa ajuutaadan i xayi bayana.

⁹ A be7ida aifeti naa77antti, a be7okkona; i ba de7iyoosaappekka tippi giidi xayana.

¹⁰ Iita aawai bonqqi ekkido miishshaa a naati bantta kushiyan guyye zaarana.

¹¹ Payyanne mino gidiya a bollai guutta wodiyapape guyyiyan, biitta kiyana.

¹² “Iita asa doonan iitatettai qumadan laqilaqikkokka, i ba inxxarssaappe garssa baggaara genttikkokka,

¹³ wurennaadan ba doonan coommiiddi, wotti bayikkokka,

¹⁴ a ulo giddon a qumai laamettana; laamettidi woriya shooshshaa yiishshaa mala au gidana.

¹⁵ Iita asi ba mittido duretettaa haa cuchchana; a uluwaappe Xoossai cooshshidi kessana.

¹⁶ Iita asi mittiyoobai au yiishshaa gidana; shooshshaa yiishshaa mala gididi, a worana.

¹⁷ Eessainne maattai haattaadan goggishin, i be7ennan haiqqana.

¹⁸ Ba daafurido daafuraa cawaa meennan, haraassi sheedhdhana; zal77idi worissido ba woriyankka ufaittenna.

¹⁹ Aissi giikko, hiyyeesata i un77ettiis; eta shenehoo giis; hara asi keexxido keettaakka bau ekiis.

²⁰ “A yiiqiyau zawi baawa; ba dosiyoobaa xarzanau danidayenna;

²¹ i miidoogaappe guyyian, aibinne attenna. Hegaa gishshau, a durettaai gam77enna.

²² I daro aquwaa demmiyo wode, metoi akeekennan a bolli gakki wodhdhana.

²³ I miidi kallishin, Xoossai a qaxxayanau ba suulliya hanqquwaa a bolli gussana.

²⁴ Birata bisuwaappe i baqtana; shin nahaasiyaa Zubbee a caddana.

²⁵ He Zubbee ayyo zokkuwaara kantti kiyana; he phooliyaa xeerai a tiriyaan kanttidi, ciyyiyaa gussana. Hegaa gishshau, dagamai a wozanaa shabbirana.

²⁶ “I shiishshido aqo ubbai xayana; asi eet-tibeenna tamai a maana; a keettan attida asai ubbaikka taman meetettana.

²⁷ Saloti ha bitaniyaa nagaraa qonccissana; biit-taikka a bolli markkattana.

²⁸ Xoossai hanqqettidi ehiyo beetan a keettainne ayyo de7iyaabai ubbai shohettidi baana.

²⁹ Xoossai iita asatuyyo wottido qaadai hagaa” yaagiis.

21

Iyyoobi Haasayees

¹ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis;

² “Ane ta haasayaa akeekidi ezggite; ezggiy-oogee intte tana minttettiyoogaa gido bayin.

³ Taani issiton haasayanau taayyo kayaa im-mite. Taani haasaya simmin, qilliiccite!

⁴ Taani mootettiyoi asaara gidenna. Yaatin, tau danddayai wurikko, hegee garamissiyaabee?

⁵ Ane tana xeellite; xeellidi garamettite; intte kushiyankka intte doonaa oiqqite.

⁶ Tana gakkidabaa taani qoppiyo wodekka, tana daganttees; ta bollaikka kokkorees.

⁷ “Iita asati aissi paxa de7iyoona? Eta baree aissi aduqqii? Eta wolqqaikka aissi dari dari bii?

⁸ Etau naatinne naatu naati de7oosona; eti dic-cishin be7anau, gam77idi de7oosona.

⁹ Eta soi hirrggi bainnan saro de7ees; Xoossai eta ba gatiman shoci erenna.

¹⁰ Eta korima boorati macca miizzaara gaittiyo wode, koxxennaadan oittoosona; macca miizza-tikka aucayennan yeloosona.

¹¹ Bantta naata dorssaa wudiyaadan kessoosona; eta naatikka yan han duroosona.

¹² Karaabiyyaa baqqiiddinne diittaa diixxiiddi, yettaa yexxoosona; pulaaliyaa punniiddikka ufafitoosona.

¹³ Eti bantta de7o laittaa ishaluwan polidi, bantta duufuwaakka saro boosona.

¹⁴ Yaanidikka eti Xoossaa, ‘Nuuppe haakka! Nuuni ne ogiyaa eranau koyokko!

¹⁵ Nuuni ayyo oottanau Ubbaa Danddayiya Xoossai oonee? Nuuni a woossidi, go7ettanabi aibee?’ yaagoosona.

¹⁶ Eti bantta ishalo de7uwaa bantta minotettan demmida goosona; shin taani eta qofaa ekkikke.

¹⁷ “Iita asatu de7uwaa xompppee to7i erii? Eta bolli bashshai wodhdhi erii? Xoossai ba hanqquwan eta qaxxayi erii?

¹⁸ Carkkuwaa sinttan eti suullaadan hanido wodee de7ii? Gotee pitti efiyo baanaadan eti hani eriyoona?

¹⁹ “Intte, ‘Xoossai aawatu mooruwan eta naata qaxxayees’ yaageeta. Ane Xoossai nagaranchchata eta huuphen qaxxayo! Yaatiyaakkko eti bantta mooruwaa erana.

²⁰ Eti bantta qixaatiyaa banttau ekkona. Ubbaa Danddayiya Xoossaa hanqquwaa xuu7aakka eti bantta huuphen uyona.

²¹ Aissi giikko, eti haiqqiichchidoogaappe guyyyian, eta naata aibi gakkikkonne koyokkona.

²² “Bolla xoqqan de7iyaageeta pirddiya Xoossaa eraa tamaarissanau danndayiya asi de7ii?

²³ Issi asi kumetta wolqqainne kumetta saroi de7ishin, ishaluwan de7iiddi haiqqees.

²⁴ A bollai orddidaashin, a meqettaa kolzzeekka shica de7ishin haiqqees.

²⁵ SHin hara asi a shemppuwan azzanoi pac-cennan, ba de7on mulekka lo77obaa demmennan haiqqees.

²⁶ Haiqqidi eti naa77aikka issi mala biittan mooggettoosona; eta naa77aakka guxuneti kam-moosona.

²⁷ “Intte tana naaqqanau qoppidi, intte wozanan halchchido halchchuwaal muliyaa taani loittada erais.

²⁸ Intte, ‘He iitaa oottiya, gita bitaniyaa keettai ha77i awaanee?’ yaageeta.

²⁹ Ogiyaraa hemettiya asata oichchibeeekketii? Eti odiyoogaa ammanekketii?

³⁰ Eti, ‘Tita asati bashshaa gallassi boshettenan attoosona; Xoossaan hanqquoi qoncciyoo gallassikkka eti kessi ekkana’ yaagoosona.

³¹ Iita asa a iitatettaw oonee walassanai? I oot-tido iitabaukka a qaxxayanai oonee?

³² I haiqqin, a ahaa duufuwaa efiyo wode, a duufoi bonchchuwan naagettana.

³³ Qoodi bainna asai a baliyan pe7ees; a duu-fuwaa biittaikka utulaadan au kauyyees.

³⁴ Yaatin, intte tana waati hada oduwan mint-tetteetii? Intte ta oishaassi zaarido zaaroi ubbai worddo!” yaagiis.

22

Heezzantto Haasayata

Elifaazi Heezzantto Haasayido Haasayaa

¹ Hegaappe guyyiyan, Temaana biittaappe yiida Elifaazi hagaadan yaagidi zaariis;

² “Asi Xoossaa go77anau danddayii? Harai atto aadhdhida eranchcha gidiyaakkokka, i bana go77anaappe attin, Xoossaa go77enna.

³ Neeni xillo gidikko, hegee Ubbaa Danddayiya Xoossaa ufaissii? Ne ogee boree bainnaagaa gidikko, hegan i aiba wore demmii?

⁴ “Neeni ayyo yayyiyoo gishshaassee, i nena seeriyoogeenne pirddiyoogee?

⁵ Ne iitatettai daro gidennee? Ne nagarau zawi baawa.

⁶ Neeni ne ishata gaasoi bainnan waasiyaa xeesissadasa; asaa maayuwaakka qaarada eta kallo ashshadasa.

⁷ Neeni saamettidaageeta haattaa ushshabaakka; namisettidaageetakka qumaa diggadasa.

⁸ Neeni ne wolqqaaninne ne maatan zemppada, hara asaa biittaa neeyyo coo ekkadasa.

⁹ Am77eta mela kushe yeddadasa; aawi bainnaageetakka huqqunnadasa.

¹⁰ Ne yuushuwan gitee dooddi uttidoogee hegaassa; akeekennan yashshai nena kokkorssiyoogeekka hegaassa.

¹¹ Neeni be7ennaadan, neeyyo xumiyoogee hegaassa; qassi kixa haattai nena muukkiyoogeekka hegaassa.

¹² “Xoossai bolla xoqqa saluwan uttidi, xoqqan de7iya xoolintteta duge xeellees.

¹³ SHin neeni, ‘Xoossai ai erii? I hegaa mala, sakkana xumaa giddoorakka pirddanau danddayii?

¹⁴ Salo gufantuwaa bolli i simerettiyo wode,

i be7ennaadan, sikkida shaarai a goozees' yaagaasa.

¹⁵ “Nagaranchchati hemettido beni ogiyan baanau qofaa qachchadii?

¹⁶ Eti bantta wodee gakkennan de7ishin haiqqidosona; eta de7uwaa baasoikka di7uwan meecetti xayiis.

¹⁷ Eti Xoossaa, ‘Nuuppe haakka! Ubbaa Danddayiya Xoossai nuuuyo ai oottanau danddayii?’ yaagidosona.

¹⁸ Gidikkonne, eta keettan lo77obaa kuntti-daagee Xoossaa. Hegaa gishshau, iita asatu qofai taayyo gelenna.

¹⁹ “Iita asatu bolli gakkiyaabaa be7idi, xilloti ufaittoosona; suure asatikka hagaadan yaagidi, eta bolli qilliiccoosona;

²⁰ ‘Tumaappe nu morkketi xayidosona; eta duretettaakka tamai miis’ yaagoosona.

²¹ “Iyyoobaa, ha77ikka Xoossaara giiga; aara saro de7a. Yaatikko, neeni anjettana.

²² A doonaappe timirttiyaa ekka; a qaalataakka ne wozanan wotta.

²³ Nenatettaa ziqqissada, Ubbaa Danddayiya Xoossaakko, neeni simma; iita ooso ubbaa ne sooppe digga.

²⁴ Ne worqqaas sa7an ola; ne muruta worqqaakka shaafaa shuchchan ola.

²⁵ Ubbaa Danddayiya Xoossai neeyyo worqqanne doorettida bira gido.

²⁶ “Hegaappe guyyiyan, neeni Ubbaa Danddayiya Xoossan tumu ufaittana; ufaittada yeel-latenna Xoossaakko pude xeellana.

²⁷ Neeni Xoossaa woossana; woossin i siyana; qassi neeni ne shiiquwaa ayyo gattana.

²⁸ Neeni zorettada qachchidobai neeyyo polettana; ne hemettiyo ogiyankka poo7oi poo7ana.

²⁹ Aissi giikko, Xoossai otorettiyaageeta kaushshees; shin banttana ziqqissiyaageeta ashshees.

³⁰ I suure asa wotti ekkees. Ne kushee naaquaappe geeshsha gidikko, i nena ashshana" yaagiis.

23

Iyyoobi Haasayees

¹ Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis;

² "Taani ha77ikka Xoossaa bolli makkalaisinne zuuzummais; aissi giikko, taani oolinkka a kushee ta bolli deexxiyoogaa aggibeenna.

³ I de7iyoosaa taani erarkkinaashsha! I uttidosaakka gakkarkkinaashsha!

⁴ Yaatiyaakko, taani ta mootuwaa a sinttan bid-dana shin! Ta doonaakka palaman kunttana shin!

⁵ I ta mootuwaayyo zaariyoobi aibakkokka taani erana shin!

⁶ I ba gita wolqqan tanaara eqettaneeshsha? CHii, chii, i taani odiyoogaa siyanaappe attin, hegaa hanenna.

⁷ Ta wozanai suure gidiyo gishshau, taani Xoossaara mootettanau danddayais; i ta daannai tana merinau shatinttana.

⁸ "SHin aissee, taani arshsho biikko, i yan de7enna; qassi taani arggo biikkokka, a dem-mikke.

⁹ I huuphessa bagga biittan oottiyo wode, taani a be7ikke; qassi tohossa bagga biitti simmiyo wodekka, taani a demmikke.

¹⁰ SHin i ta tangguwaa ubbaa erees; i tana paac-cikko, taani worqqaadan geeshsha gidiyoogaa i be7ana.

¹¹ Taani i hemettido ogiyaa baqqa oiqqada hemettaas; a ogiyaappe wora simmabeikke.

¹² A doonaappe kiyiya azazuwaappe taani sha-hettabeikke; a qaalaakka ta wozanan wottaas.

¹³ “Xoossai laamettenna. Aara eqettana, woikko ba koyidobaa i oottennaadan a teqqana asi baawa.

¹⁴ Itaayyo halchchidobaa polana; hegeetu mala, hara daro halchchotikka ayyo de7oosona.

¹⁵ Hegaa gishshau, a sinttan eqqiyoogee kee-hippe tana yashshees; hegaa ubbabaa qoppada, taani kokkorais.

¹⁶ Ta wozanai taahanaadan Xoossai oottiis; Ubbaa Danddayiya Xoossai tana daganttiis.

¹⁷ Sakkana xumai ta som77uwaa goozikkokka, tana he xumai haasayaa diggibeenna.

24

Qassikka Iyyoobi Haasayees

¹ “Ubbaa Danddayiya Xoossai pirddiyo wodiyyaa aissi keerennee? A eriyaageeti he wodiyyaa aissi be7okkonaa?

² Iita asati bantta gadiyyaa aassanau, zawan de7iya shuchchaa shoddoosona. Dorssaakka wu-uqqi ehiidi, bantta dorssaa wudiyen gattidi heem-moosona.

³ Aawai bainna naatu haretta laaggidi, ekki boosona; am77ee booraakka acuwau oiqqidi, banttau ekkoosona.

⁴ Hiyyeesata ogiyaappe yedettoosona; biittan de7iya hiyyeesata ubbaa bantta sinttappe qosetissoosona.

⁵ Bazzon de7iya harddiidatudan, hiyyeesati bantta naatuyyo miyoobaa koyiiddi, bazzon daafuroosona.

⁶ Eti dembban hara asau kattaa cakkoosona; iita asatu woiniyaa teera wurccuwaakka xunqquoosona.

⁷ Eti qammaa kallo aqoosona; meeguwaa wodekka bollan paliyoobi eta baawa.

⁸ Deretun bukkiya iran eti murxxoosona; gelyoosaa xayidi, shuchchaa qoommoosona.

⁹ “Iita asati aawai bainna na7aa aayee xanttaa xammiyoosaappe dafi ekkoosona; hiyyeesatu gutta naatakka acuwaayyo oiqqoosona.

¹⁰ Hiyyeesati maayuwaa xayidi, kallo hemettoosona. Eti mirqqiyaa miyyiiddi namisettoosona.

¹¹ Eti zaitiyaa kessanau wogaraa teeraa burxxoosona; woine teeraakka gum77iiddi saamettoosona.

¹² Kataman kataman haiqqana haniya asati ooloosona; deshettida asatikka maaduwaa koyidi waassoosona; shin Xoossai eta metuwaa xeellenna.

¹³ “Poo7uwaa ixxiya asati de7oosona; eti poo7oi aibakko erokkona; a ogiyaappekka wora boosona.

¹⁴ SHemppuwaa woriyaagee wonttimaatti denddidi, hiyyeesatanne metootanchchata

worees; qammi qassi kaisodan wuuqqees.

¹⁵ SHaaramuxiyaagee sa7ai lem77anaagaa naagees; i, ‘Ooninne tana be7oppo’ giidi, ba som77uwaa kammees.

¹⁶ Kaisoti qammi keettaa bookkidi, wuuqqanau geloosona; shin gallassi poo7uwaa ixxidi, qosetti pe7oosona.

¹⁷ Eta gallassa poo7oi yashshees; shin qamma xumai eta dagantenna.

¹⁸ “Iita asata di7o haattai quccidi efees; eta gakkida gadee qanggettidaagaa gidees. Ooninne eta woiniyaa turaa sohuwaa beenna.

¹⁹ SHachchai hombbiyan seerin, awai a melissi xaissiyoogaadan, hegaadankka, nagaranchhati haiqqidi xayoosona.

²⁰ Hari attin, yelida aayetikka eta hassayokkona. Guxunee eta ashuwaa mal77in mees. Eta iita oosoikka wullida mittaadan meqqana.

²¹ Aissi giikko, eti na7i bainna maine maccaasaa naaqqidosona; am77e maccaasaakka maadden-nan ixxidosona.

²² “Xoossai ba wolqqan minota xaissees; i eta bolli denddido wodekka, eti paxa attokkona.

²³ Xoossai eti saro de7anaadan oottikkokka, eta ogiyaa wochchees.

²⁴ Iita asati guutta wodiyiaassi xoqqu xoqqu goosona; shin sohuwaarakka sharafaadan shul-lidi xayoosona; kattaadan cakettoosona.

²⁵ “Hegee hanenna giidi, kaddiya asi de7ii? Taani odido qaalaakka worddo giidi, ammanttiya asi de7ii?” yaagiis.

25*Bilddaadi Heezzantto Haasayido Haasayaa*

¹ Hegaappe guyyiyan, SHuuha biittaappe yiida Bilddaadi hagaadan yaagidi zaariis;

² “Xoossai wolqqaama gidiyo gishshau, asai yayyidi, ayyo haarettees. I ba saluwaa kawotettaa saruhan naagees.

³ A olanchchata qoodanau danddayiya asi de7ii? Xoossaa poo7oi gakkenna sohoi de7ii? De7enna.

⁴ Yaatin, asi Xoossaa sinttan waani xillo gidanau danddayii? Maccaasappe yelettida asi waani wogaadan geeshsha gidanau danddayii?

⁵ Xoossaa sinttan aginaikka wagagga poo7o gidenna; a sinttan xoolinttetikka geeshsha gi-dokkona.

⁶ Yaatin, Xoossaa sinttan uu7enne guxune gidiya asi ai keena laafee?” yaagiis.

26*Iyyoobi Gidduwaara Kilppayees*

¹ Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagidi zaariis;

² “Wolqqi bainna asa neeni aiba maado maad-dadii! Daafurida qeeseta neeni aiba ashetta ashshadii!

³ Aadhdhida eratettai bainnaagaa aiba zore zo-radii! Ai keena gita eratettsa qonccissadii!

⁴ Neeni ha qaalaa haasayanaadan nena oonee maaddidai? Qassi hagaadan haasayanau nena denttettidaagee o ayyaanee?” yaagiis.

Bilddaadi Ba Haasayaa Wurssees

⁵ Yaagin Bilddaadi, “Haiqqidaageetu moitilleti biittaappe garssa baggaara haattaa giddon kokkorosona.

⁶ Xoossaa sinttan Si7oooleekka qoncce; aibinne a genttanau danddayenna.

⁷ Xoossai huuphessa bagga salota micciis; sa7aakka aibakko bainnasan kaqqiis.

⁸ I shaaratun haattaa kunttees; kunttin haattaa deexuwan shaarati daakettokkona.

⁹ Goobanida aginaa i ba shaaran kammees.

¹⁰ Poo7uwaa xumaappe shaakkanaau, saloi sa7aara danttettiyoosan qammainne gallassai laamettiyo zawaa Xoossai essees.

¹¹ I seeriyo wode, salotu tuuqeti dagamau kokkoroosona.

¹² Ba wolqqan abbaa co77u oottiis; ba akeekan Ra7aaba giyo miimminttiyaa xaissiis.

¹³ I shemppiyo shemppuwan saloti geeyidosona; a kusheekka xonggettiya shooshshaa woriis.

¹⁴ Hageeti ubbai Xoossai oottido oosotuppe amaridaageeta; nuuni siyoogee saasuketta xalaala. Yaatin, a wolqqaa gitatettaa akeekanaau danddayiyai oonee?” yaagiis.

27

Iyyoobi Haasayees

¹ Yaagin Iyyoobi hagaadan yaagiis;

² “Ta suure pirdaa tana digidi, ta de7uwaa camo kessida, Ubbaa Danddayiya Xoossan taani caaqqais.

³ Xoossai taayyo de7o shemppuwaa immido keenan,

⁴ ta doonai wordduwaa haasayenna; ta inxxars-saikka cimuwaa odenna.

⁵ Intte haasayidoogee likke gaada taani ekkikke; haiqqana gakkanaassikka taani tana suure giy-oogaa aggikke.

⁶ Ta xillotettaa mintta oiqqanaappe attin, xillotettaa aggikke; taani de7ido laitta ubban ta wozanai kahai tana walassenna.

⁷ “Ta morkketinne tanaara eqettiyaageeti ubbai iitanne mooranchcha asaadan qaxxayettona.

⁸ Xoossai eta shemppuwaa eta ashuwaappe shaakkidi, eta laittaa qanttiyo wode, iitatuuyyo sinttanaa ufaissi aibee?

⁹ Eta bolli metoi gakkiyo wode, Xoossai eta wa-suwaai siyii?

¹⁰ Ubbaa Danddayiya Xoossan eti ufaittanee? Eti ubba wode Xoossa xeesanee?

¹¹ “Taani inttena Xoossa wolqqaabaa tamaarissana; Ubbaa Danddayiya Xoossa matan de7iyaabaa taani inttepppe qottikke.

¹² Intte ubbai hagaa intte huuphen be7ideta. Yaatin, ha hada haasayaa aissi haasayeetii?

¹³ “Xoossai iita asatuyyo battido qaadainne huqqunniya asati Ubbaa Danddayiya Xoossaappe ekkiyo woitoi hagaappe kaalliyaaagaa.

¹⁴ Eta naati ai keenaa darikkonne, eti olan wuroosona; eta zaretikka miyoobaa xayidi namisettoosona.

¹⁵ Hegaappe attidaageeti boshan wuroosona; eta am77etikka etayyo yeekkokkona.

¹⁶⁻¹⁷ “Iita asati, qoodin wurenna biraa shi-ishshinkka, eta biraa suure asati shaakki ekkana; qassi maayuwaa darissidi shiishshinkka, eti shi-ishshiyoga xilloti maayana.

18 Eti keexxiyo keettati shararootiyaa keettaa mala; naagiyaageeti keexxido zamppaa mala.

19 “Eti dure gididi, bantta hiixan zin77ana; shin eti xiskkuwaappe beegottiyo wode, aibinne xayin mela attana.

20 Dagamai di7uwaadan qoppennan eta bolli yaana; qammankka gotee eta denttidi efaana.

21 Arshho bagga carkkoi eta de7iyoosaappe pit-tidi efaana.

22 Eti kessi ekkanaau baqatishin, qareti bainnan eta bolli wodhdhana.

23 Wodhdhidi wolqqaama cenggurssaa sissi-iddi, eta yedettana.

28

Aadhdhida Eratetaa Timirttiyaa

1 “Biraa bookki kessiyoosainne worqqaa geeshshanau seerissiyoosai de7ees.

2 Biratai asai biittaappe bookkin kiyees; na-haaseekka a shuchchaa seerissin kiyees.

3 Asai xomppiyaa ehiidi, xumaa xoonees; biitta xaggaa gakkidi, sakkana xumaa giddon he shuchchaa koyees.

4 Asai de7iyoosaappe haakkidi, asaa tohoi yed-hdhi erennasaa biidi, hegan ciimma ollaa book-kees; bookkidi hegan wodorawan yaanne haanne kuulumuliiddi, asaappe shaahettidi de7ees.

5 Kattai biittaappe mokkees; shin he biittaa giddoi taman seeridi, aadhdhi aadhdhi wodhdhees.

6 He biittaa giddon de7iya shuchchaappe sampa-riyaa giyo al77o shuchchai kiyees; a baanaa giddoppekka kulkka worqqai beettees.

⁷ “He shuchchaa bookkiyoosaa efiya ogiyaa xinggillee erenna; gaceekka be7ibeenna.

⁸ Hanttaara do7ati bantta tohuwan he sohuwaa yedhdhi erokkona; gaammoikka hegaara kanttenna.

⁹ “Asi mino zaalla mentterettees; deriyaakkka bookkidi, xaphuwaappe aatti yeggees.

¹⁰ Zaalla lukkidi, kanttiyo ogiyaa kessidi, he al77o shuchchaakka demmees.

¹¹ Haattai he sohuwau goggennaadan zeerees; geemmidabatakka poo7uwau kessees.

¹² “SHin aadhdhida eratettai awappe beettanau danddyai? Akekai beettiyoosai ahee?

¹³ Asi a tumu waagaa erenna; aissi giikko, aadhdhida eratettai paxa de7iyaageetu giddon beettanau danddyenna.

¹⁴ Abba ciimmai, ‘Aadhdhida eratettai ta giddon baawa’ yaagees.

¹⁵ “Aadhdhida eratettai worqqan woikko biran shamettenna.

¹⁶ Aadhdhida eratettai muruta worqqan, maragidiyaanne sampperiyaa geetettiya al77o shuchchan shamettenna.

¹⁷ Worqqainne heregaappe oosettida miishshatu waagai aara likettenna; worqqaappe oosettida al77obankka laamettenna.

¹⁸ Aadhdhida eratettaa waagai zaagooliyaappe, almmaaziyaappenne inqqa ubbaappe aadh dhees.

¹⁹ Tophaaziyoonyaa giyo Toophphiyyaa inqqaikka aara likettenna; muruta worqqankka shamettenna.

²⁰ “Yaatin, aadhdhida eratettai auppe yii? Akekai beettiyoosai ahee?

²¹ Paxa de7iya mereta ubbaappe geemmi uttiis; saluwaa kafotikka a demmokkona.

²² Bashshainne haiqoi, ‘Nuuni aadhdhida eratettau odo xalaalaa nu haittan siyida’ yaagoosona.

²³ “Aadhdhida eratettaakko efiya ogiyaanne i de7iyo sohuwaa eriyai Xoossaa xalaala.

²⁴ Aissi giikko, Xoossai sa7aa gaxaa ubbaa xeellees; xeellidi salotuppe garssaara de7iyaabaa ubbaa be7ees.

²⁵ Xoossai carkkuwaassi wolqqaa immido wodenne shaaraa haattaa likkido wode,

²⁶ iraikka awan bukkanaakko, dadaikka awan wodhdhanaakko wogaa wottido wode,

²⁷ i he wode, aadhdhida eratettaa be7iis; be7idi paacciis; paaccidi, lo77o giis.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Xoossai asaassi odiiddi, ‘Xoossaassi yayyiyoogee aadhdhida eratetta; iitaappe haakkiyooogeekka akeeka’ yaagees” yaagiis.

29

Iyyoobi Wurssetta Mootuwaa Mootees

Iyyoobi Haasayees

¹ Iyyoobi qassikka hagaadan yaagiis;

² “Ha77i ta de7iyo duussai Xoossai beni tana naagido wodiyaagaa mala gideerenneeshsha!

³ A xomppee ta bolli poo7in, taani a poo7uwan hemettaas.

⁴ He wodee Xoossai tananne ta so asaa naagin, taani ta kumetta wolqqaara de7ido wode.

⁵ He wode Ubbaa Danddayiya Xoossai tanaara de7ees; ta naatikka ta yuushuwan de7oosona.

⁶ Taani ta kushiyaa maattan meecettaas; ta gaacciyo woxaappekka zaitee shaafaadan goggiis.

⁷ “Taani kataman de7iya pirdda keettaa biido wode, daannatuura issippe uttaas.

⁸ He wode yelagati tana be7idi, ogiyaa immidosona; cimatikka tana bonchchanau denddidi eqqidosona.

⁹ Halaqati haasayiyoogaa aggi bayidosona; bantta doonankka bantta kushiyaa wottidosona.

¹⁰ He kataman de7iya gita asatikka co77u giidosona; eta inxxarssaikka eta kookkiyaa baqqi oiqqiis.

¹¹ “Tabaa siyidaageetinne tana be7idaageeti ubbai tana galatidi haasayidosona.

¹² Aissi giikko, maaduwaassi waassiya hiyyeesatanne aawai aayyiyyaa xayin, maaddiyaabi bainnaageeta taani ashshaas.

¹³ Haiqqana haniya bitanee tana anjjiis; am77iyaakka ta maaduwan ufaittaasu.

¹⁴ Taani xillotettaa maayodan maayaas; suure pirddaiikka ta afala malanne qumaashsha mala.

¹⁵ Taani qooqetuyyo aife, wobbetuyyo toho gidaas.

¹⁶ Hiyyeesatuyyo aawa gidaas; taani erenna asatuyyookka xabaqa gidaas.

¹⁷ Taani iitatu gappataa menttaas; eti shankkatidi oiqqidoogeetakka eta doonaappe wotta ekkaas.

¹⁸ “Hegaa gishshau, taani ta qofan, ‘Taani lo77o, adussa laittaa ta so asaa gidduwan de7ada haiqqana.

¹⁹ Aissi giikko, taani ba xaphota haattaa giddo yeddidanne xaazai qamma ubban a tashiyaa bolli de7iyo mittaa mala.

²⁰ Taani ubbatonkka bonchchettada de7ana; ta wolqqaikka ubbaton ooraxxana' gaada qoppaas.

²¹ "Taani haasayiyoogaa asai sirphphi gi ezg-gidi, ta zoriyaa ekkiiis.

²² Taani haasayidoogaappe guyyiyian, eti zaaret-tidi haasayibookkona; aissi giikko, ta qaalai eta wozanan xokkiis.

²³ Goshshanchchai iraa naagiyooogaadan, eti taani haasayanaagaa siyanau hanggidi naagidosona.

²⁴ Eti hirrggi uttidaashin, taani ta som77uwaa pashkkissaas; hegan eti minettidosona.

²⁵ Taani eti de7ana ogiyaa dooraas; doorada eta halaqadan uttaas. Ba olanchchatu giddon de7iya kawuwaadan, taani eta giddon de7aas. Qassi azzaniyaageeta minttettiya asa mala gidaas.

30

Qassikka Iyyoobi Haasayees

¹ "SHin ha77i taappe yelagiya asati tana baceessoosona. Eti ta dorssaa wudiyaa heemmiya kanata maaddana ginkka taani diggido aawatu naata.

² Eta aawati wolqqi ixxidoogeetanne bolli gilqqidoogeeta gidido gishshau, tana ainne maaddibookkona.

³ Metuwaanne namisaa gaasuwan qammi denddidi, bazzo biiddi, xaphuwaa coommidosona.

⁴ Qassi sharafaanne bonccuwaa maxidosona; mal77enna sankkaaraa xaphotakka miidosona.

⁵ Asai waassiiddi, kaisota yedettidoogaadan, asaa giddoppe eta yedettiis.

⁶ Eti zanggaaraa giddon, gonggolo giddooninne zaalla kooppo giddon de7idosona.

⁷ Eti buuraa giddon bazzo do7atudan waas-sidosona; doobbiyaa garssan shiiqidi, issippe de7idosona.

⁸ Eti xurqqayyiyan shocettidi, biittaappe good-ettidosona. Eti sunttaara mooretidi, eeyya gididi de7idosona.

⁹ “Ha77i eta naati tana yettan qilliiccoosona; taani eta giddon leemisidi odiyoobaa gidaas.

¹⁰ Eti tana shenetidi, taappe haakkoosona; ainne yeellatennan ta som77uwan cuchchaa cuchchoosona.

¹¹ Xoossai ta wolqqaa laafettidi, tana kaushshido gishshau, eti tana qohanau, bixaalaa kessirggido paraadan, yeda gididosona.

¹² Ha seeri bainnan diccida naati ta bolli dend-didi, tana yedettoosona; eti tana xaissanau ta bolli woraajjoosona.

¹³ Eti ta hemettiyo ogiyaa gorddidi, tana xais-sanau koyoosona; ooninne eti hegaa oottanaagaa diggenna.

¹⁴ Olanchchati katamaa dirssaa menttidi geliy-oogaadan, eti ta bolli yiidosona.

¹⁵ Gita dagamai tana hitti oottiis; ta bonch-choikka carkkoi efiyoobaadan biis; ta ishaloikka shaaraadan xayiis.

¹⁶ “Ta shemppiyaa hitasu; tuggaa gallassai tana cirppintti oiqliiis.

¹⁷ Qammi qammi sahoi ta meqettaa coommees; seelaikka shemppi ekkennan gede gujjees.

¹⁸ Ta maayoi gunddidi mooretiiis; qoliyaq qooriyaadan, tana cuulli oiqqiis.

¹⁹ Xoossai tana urqqan oliis; olin taani biittaappe bidinttaappe kehenna asa gidaas.

²⁰ “Abeet Xoossau, taani neeyyo waassais; shin neeni taayyo allabaakka. Eqqada nena woossaas; shin neeni ta woosaa siyabaakka.

²¹ Neeni kaseegaappe dummatada, taayyo meqettaa iitadasa; ne gita wolqqan tana yedettaasa.

²² Neeni tana carkkuwan denttadasa; denttada a togissadasa; gotiyankka tana suragissadasa.

²³ Asau ubbau wurssetta gidida haiquwau neeni tana aattada immiyogaa taani erais.

²⁴ “Kunddidi meqqida asi tuggatiiddi, ‘Tana maaddarkkii’ giidi waassin, au qarettenna asi de7ii?

²⁵ Tuggan de7iyaageetuyyo taani yeekkabeikkinaa? Hiyyeesatuyyo taani qarettabeikkinaa?

²⁶ Lo77obaa demmana gaada taani amottiyo wode, iitabai tana gakkiis. Taayyo sa7ai kehees gaada taani naagiyo wode, gallassai taayyo xumiis.

²⁷ Ta wozanai hirrgiis; taani woppaa demmabeikke; gallassaappe gallassan ta tuggai yaa dariis.

²⁸ Ta bollai awaa suuluwan gidennan azzanuwan karexxiis; taani shiiquwan eqqada, ‘Tana maaddite!’ gaada waassais.

²⁹ Taani worakanatuyyo isha, yanchchatuyyookka dabbo gidaas.

³⁰ Ta gogai xiiximmidi, poqetti poqetti wodhdhees; ta bollaikka mishuwan xuugettees.

³¹ Hegaa gishshau, ta maazinqqee zilaassau diixettiis; ta imbbiliiteekka yeehuwau punettiis.

31

Iyyoobi Ba Haasayaa Poliis

¹ “Maccaasa xeellada amottennaadan, taani ta aifiyaara maachchaa maacettaas.

² Taani hegaa oottidabaa gidiyaakko, bollan de7iya Xoossai taayyo aiba qaada immanddeeshsha? Saluwan de7iya Ubbaa Danddayiya Xoossai asaassi immiyo woitoi aiba gidanddeeshsha?

³ Iitatu bolli boshai, mooruwaan oottiyaageetu bolli bashshai gakkanaagee erettidaagaa giden-neeyye?

⁴ Xoossai ta hemetaa ubbaa be7ees; ta tangguwaa ubbaakka qoodees.

⁵ “Taani iitabaa mulekka oottabeikke; asakka cimmanau kajjeelabeikke.

⁶ Xoossai tana likke meezaanan mazzano; yaatidi taani xillo gidiyoogaa ero.

⁷ Ta hemetai ogiyaappe sher77idabaa gidikko, ta wozanaikka ta aifee xeellidobaa amottidabaa gidikkonne, qassi ta kusheekka nagaran tunidabaa gidikko,

⁸ ta carshshai ubbai shodetti xayo; taani zeridobaakka harai mo.

⁹ “Ta wozanai ta shooruwaa maccaasa amottidaba gidikko, woikko taani i penggen zuggada naagidabaa gidikko,

¹⁰ ta keettaayyiya hara asau gaaccu; qassi hara attuma asati iira zin77ona.

¹¹ Aissi giikko, shaaramuxiyoogee keehippe pokkonne pirddan qaxxayissiya nagara.

¹² Ha nagarai tamaadan xuuggidi, ta aquwaa ubbaa xaissiyaabaa.

¹³ “Taani ta attuma woikko ta macca ashkkarati tana mootin, eta mootuwaa karidabaa gidikko,

¹⁴ Xoossai tana pirddiyo wode, taani waanane? Qassi i tana oichchiyo wode, taani woiga zaaranee?

¹⁵ Aissi giikko, tana medhdhida Xoossai ta ashkkaratakka i medhdhiis. Nuna ubbaakka nu aayee nu aayee uluwan tilidaagee issi a xalaalaa.

¹⁶ “Taani hiyyeesati woossidobaa diggabeikke; woikko am77eta minttettennan agga erikke.

¹⁷ Aawai aayyiya bainna naati mela aqiyio wode, taani ta qumaa tarkka mabeikke.

¹⁸ Taani eta ta yelagatettaappe doommada, eta aawadan dichchaas; ta aayee uluwaappe yelet-toosappe doommada, am77eta maaddaas.

¹⁹ Maayoi xayin, meegoi woriyo uraa, woikko kallo de7iya metootanchcha demmiyo wode,

²⁰ ta dorssatu ikisiyaappe oosettida maayuwaa taani etau immennan agga erikke. Hegaa gishshau, etikka bantta polo wozanan tana galatoosona.

²¹ Taani mootuwan eta shatimmanaagaa erada, aawi bainna naata naaqqidabaa gidikko,

²² ta qesee kuriyaappe meqqo; ta kusheekka hashiyaappe karetti wodhdho.

²³ Hegaa taani oottennaagee Xoossa qixaatiyaassi yayyiyo gishshaassanne a anggai

tana daganttiyo gishshaassa.

²⁴ “Taani worqan ammanettido wodee baawa. Muruta worqqaakka, ‘Taani nenan ceeqettais’ gabeikke.

²⁵ Ta duretettaa daruwan, ta kushee demmido woriyan taani ufaittabeikke.

²⁶ Awaa phoolettaa woikko aginaa lo77otettaa be7ada,

²⁷ ta wozanan geeman eta bonchchabeikke, woikko ta kushiyaa piddi ootta yerada, etau goinnabeikke.

²⁸ Taani hegaa oottidaakko, Xoossa kaddaas shin. He nagaraikka pirddan qaxxayissiya nagaara.

²⁹ “Ta morkketa gakkida iita qaadan taani ufaittabeikke; eta gakkida metuwankka hombbo-cabeikke.

³⁰ ‘Ta morkkee xayo’ yaaga qanggada, nagara oottabeikke.

³¹ Taani ubbaton imattaa mokkiyoogaa ta ashkkarati taayyo markkattoosona.

³² Sa7ai qammido asa karen aissabeikke; taani ta keettab penggiyaa ogiyaara biyaagau ubbatoo dooya wottaas.

³³ Asai qosiyogaadan, taani ta nagaraa ta shophphan qosabeikke.

³⁴ Taani asaa haasayaassi dagammabeikke; eta boriyaassi yayyada, taani co77u giido wodeenne kare kiyennan aggido wodee baawa.

³⁵ “Taani haasayiyoogaa siyyaabide7erenneeshsha! Taani haasayidobai ubbai tuma gidiyoogau taani paramais; Ubbaa Danddayiya Xoossai taayyo zaaruwaa immo.

Ta baarigaarai tana mootido pailee de7in, wai
be7arkkinaashsha!

³⁶ Be7iyaakko, woitodan taani ta hashiyan
sikkana shin! Kallachchadan ta huuphiyan
goxxana shin!

³⁷ Taani halaqadan akko shiiqada, ta oottidobaa
ubbaa ayyo yootana shin!

³⁸ “Ta goshsha biittai, ‘Tana bonqqa ekkadasa!’
giidi, ta bolli waassidabaa gidikko, ta yaferatikka
ta bolli yeekkidabaa gidikko,

³⁹ he biittan mokkidaagaa miishsha qanxxen-
nan coo miidabaa gidikko, woikko he biittaa oot-
tiyaageeta namisan woridaba gidikko,

⁴⁰ taayyo gisstiyyaa gishshaa agunttai, banggaa
kishshaakka sharafai he biittan mokko” yaagiis.

Iyyooba haasayai hagan polettiis.

32

Eelihu Haasayaa

Eelihu Haasayees

¹ Iyyoobi, “Taani xillo asa” giido gishshau, ha
heezzu asati ayyo zaaruwaa immiyoogaa aggi
bayidosona.

² Iyyoobi Xoossa xillo giyoogaa aggidi, bana
xillo oottido gishshau, Raama yara gidiya Bu-
uziyaa Barkkeela na7ai Eelihu Iyyooba bolli kee-
hippe hanqqettiis.

³ Eelihu qassi Iyyooba heezzu laggetakka han-
qqettiis; aissi giikko, eti a coo mooranchcha gi-
idosonappe attin, ayyo zirxxa zaaro zaaranau
danddayibookkona.

⁴ Eelihi etappe kaalotiyo gishshau, eti ubbai haasayaa wurssana gakkanaashin naagiis.

⁵ Ha heezzu asati Iyyoobayyo gidiya zaaruwaa immanau danddayibeennaagaa be7idi, i keehippe hanqqettiis.

⁶ Hanqqettidi Buuziyaa Barkkeela na7ai Eelihi hagaadan yaagidi, haasayaa doommiis; “Taani laittan naatais; intte taappe cimeeta. Hegaa gishshau, taani ta qofaa intteyyo yootanau yayyaas.

⁷ Taani, ‘Cimati haasayona; bantta daro laittan demmido aadhhdhida eratettaa tamaarissona’ gaada qoppaas.

⁸ SHin asa giddon aqidi, aadhhdhida eratettaa assassi immiyaagee Ubbaa Danndayiya Xoossaa Ayyaanaa.

⁹ Asaa aadhhdhida eranchcha kessiyaagee cimatetta gidenna, woikko likkebai geliyoi daro de7ida asatussa gidenna.

¹⁰ Hegaa gishshau, siyite; taanikka ta qofaa intteyyo yootana.

¹¹ “Be7ite, intte haasayiyo wode, taani co77u gaada ezgaas; intte haasayana qaalaqoppishinkka naagaas.

¹² Taani intte giyoogaa ubbaa wurssa siyaas; shin intteppe ooninne Iyyoobi mooranchcha giidi ammanttibeenna; qassi intteppe ooninne a palamau bessiya zaaruwaa immibeenna.

¹³ Iyyooba haasayaayyo kalissiya zaaruwaa zaaranai Xoossaappe attin, asa gidenna gishshau, intte, ‘Nuuni aadhhdhida eratettaa demmida’ geen-naadan naagettite.

¹⁴ Iyyoobi palamettidoogee inttenaararappe attin, tanaara gidenna. Taani intte haasayidoogaadan aryo zaaruwaa immikke.

¹⁵ “Iyyoobaa, eti dagammidi, ne haasayaassi zaaruwaa immanau danddayibookkona; etau haasayiyobai xayiis.

¹⁶ Eti haasayiyobaa xayidi, co77u giidi eqqikko, taanikka naaganau koshshii?

¹⁷ Chii, chii, taayyookka yootiyoobai de7ees; taanikka ta qofaa yootana.

¹⁸ Taani daro haasayiyobai de7iyo gishshau, ta giddon de7iya ayyaanai tana oda giidi giddees.

¹⁹ Be7ite, taayyo haasayiyo kayai imettennabaa gidikko, taani ho77o woine eessai kumido ogoruwaadan xuqqana hanais.

²⁰ Taayyo hagaappe guuttaa kehana mala, taani haasayanau koshshees; ta doonaakka dooyada, taani ta zaaruwaa immanau koshshees.

²¹ Ha yohuwaa taani oonanne maaddikke, woikko ai asanne coo sabbikke.

²² Aissi giikko, asa coo sabbiyoobi taayyo mulekka erettenna. Taani qassi hegaa hanikko, tana Medhdhidaagee tana qaxxayana.

33

Qassikka Eelihu Haasayees

¹ “Iyyoobaa, ha77i taani yootiyoogaa siya; ta giyoobaa ubbaakka ezgga.

² Taani haasayanau giigaas; ta qaalatikka ta inxxarssaa xeeran de7oosona.

³ Ta haasayiyo qaalati ta wozanaa suuretettaa qonccissoosona; taani eriyoogaa ta inxxarssai tu-matettan haasayees.

⁴ Tana Xoossaa Ayyaanai medhdhiis; Ubbaa Danddayiya Xoossaa shemppoi taayyo de7uwaa immiis.

⁵ Neeni danddayiyaabaa gidikko, taayyo zaaruwaa imma; nena giigissada, tanaara gaitta.

⁶ “Be7a, taani Xoossaa sinttan ne mala; qassi taanikka urqqaappe merettaas.

⁷ Neeni taassi yayyiyo gaasoi baawa; taani nena naaqqikke.

⁸ “Ne haasayaa ubbaa taani ezggaidda takkaas; neeni hagaadan yaagishin siyaas;

⁹ ‘Taani geeshshanne boree bainna asa; taani xillonne nagara oottabeenenna asa.

¹⁰ SHin Xoossai tana qaxxayanau gaasuwaakoyees; i tana ba morkkedan quodees.

¹¹ Ta tohuwaa toho biratan qachchees; taani tanggiyo tanggo ubbaakka i wochchees’ yaa-gadasa.

¹² “Iyyoobaa, neeni ha haasayan likke gidakka! Ane taani neeyyo yootais; Xoossai asappe aadhdhees.

¹³ Neeni, ‘Xoossai taani haasayido haasayau zaaruwaa immenna’ gaada, aissi aara palamettai?

¹⁴ Asi akekennappe attin, Xoossai ha ogiyaarakka he ogiyaarakka haasayees.

¹⁵ “Asai qammi hiixan zin77idi, xiskkuwaa kairido wode, Xoossai aimuwaaninne ajuutan haasayees.

¹⁶ He wode asai siyanaadan haittaa dooyees; ba seerankka i eta daganttees.

¹⁷ Yaatidi asi nagaraa oottennaadan teqqees; otoruwaakka asaappe diggees.

18 Xoossai asaa bashshaappe ashshees; haiquwaappekka naagees.

19 “Xoossai sakkya harggiyan asaa oittidikka, asi ba balaappe simmanaadan seerees.

20 Hegaadan hanidi, harggida uri kattaa ixxees; daro mal77o qumaikka a sheneyees.

21 A ashoikka gilqqidi wurees; a bollaikka melin, meqettai qoodettees.

22 I haiqqanaunne mogettanaau hanees.

23 “Asau suure ogiyaa bessiya, sha7an qoodettiya kiitanchchatuppe issoi ayyo gaannatanau yiyaakko,

24 yiidikka ayyo qarettidi, ‘I duufuwaa gelen-naadan a ashsha. Taani ayyo woziyoobaa demmaas’ yaagiyaakko,

25 a bollai yelagana; a yelagatettaa wolqqaikka ayyo simmana.

26 He bitanee Xoossaa woossana; woossin Xoossai a woosaa siyana. Xoossai ayyo a xillotettaa zaariyo gishshau, i ufaissan Xoossaassi goinnana.

27 He wode asaa sinttan i hagaadan yaagidi yexxana; ‘Taani nagaraa oottaas; suurebaakka geellayaas; shin Xoossai ta mooruwaadan taayyo qanxxibeenna.

28 Taani duufulan gelennaadan tana ashshiis; hekko, ha77i paxa de7ada, poo7uwaa be7ais’ yaagana.

29 “Be7ite, Xoossai asaassi hagaa ubbaa zaari zaaridi oottees;

30 hegaadan oottidi, asaa duufulan geliyogaappe ashshees; de7uwaa i ufaittanaadan oottees.

³¹ “Simmi Iyyoobaa, taani yootiyoogaa ezggada siya. Ane neeni co77u gin, taani haasayaais.

³² Neeni haasayanau koyiyoobi de7ikko, taayyo haasaya. Taani neeni xillo gidiyoogaa bessanau koyais.

³³ Hegee xayikko, co77u gaada, taani haasayiy-oogaa siya. Nena taani aadhdhida eratettaa tamaarissana” yaagiis.

34

Qassikka Eelihu Haasayees

¹ Qassikka Eelihu hagaadan yaagiis,

² “Inttenoo, aadhdhida eranchchatoo, taani haasayiyo haasayaa siyite. Inttenoo, eranchchatoo, intte haittaa taakko yeggite.

³ Inxxarssai qumaa mal77uwaa eriyoogaadan, haittaikka yohuwaa shaakkidi erees.

⁴ Ane nuuni likkebaanne lo77obaa shaakkidi eroos.

⁵ “Iyyoobi, ‘Taani xillo; shin Xoossai ta suure pirddaa tana diggiis.

⁶ Taanilikke gidaidda, worddanchchadan goodettaas. Tanan mooroi bainnankka, i tana paxennaadan masunxxissiis’ yaagiis.

⁷ “Xoossaa bolli Iyyoobadan qilliicciya asi de7ii?

⁸ I iitabaa oottiyaageetuura zuppetees; nagananchchatuurakka hemettees.

⁹ Waanidi giikko, i, ‘Asi Xoossaa ufaissana giidi oottiyoobi ainne maaddenna’ yaagees.

¹⁰ “Hegaa gishshau, inttenoo, akeekanchcha asatoo, taani yootiyoogaa ane siyite! Ubbaa Dand-dayiya Xoossai iitabaa mulekka oottenna.

¹¹ Xoossai asassi a oosuwaadan immees; aawu ogiyaadan aawussi qanxxees.

¹² Xoossai tumuppe iitabaa oottenna; Ubbaa Danddayiya Xoossai suure pirddaa geellayenna.

¹³ Sa7aa bollan Xoossaayyo maataa immidai oonee? Qassi biittaa ubbaa bolli a sunttidai oonee?

¹⁴ Xoossai ba Ayyaanaanne ba de7o shemp-puwaa baakko zaaridi ekkiyaakko,

¹⁵ asho maayida ubbai issippe xayana; asi biittau duge simmana.

¹⁶ “Intte akeekanchcha gidikko, hagaa siyite; ta haasayiyoogaakka ezggite.

¹⁷ Suure pirddaa ixxiyaagee biittaa haaranau danddayii? Yaatin, neeni xillonne wolqqaama gidiya Xoossaapirddai?

¹⁸ Xoossai kawota, ‘Intte shufurota’ yaagees; qassi biittaa haariyaageetakk, ‘Intte iita’ yaagees.

¹⁹ Halaqatu som77uwaa xeellidi maaddenna; duriyaakka manqquwaappe aattidi xeellenna. Aissi giikko, eti ubbaikka a oosota.

²⁰ Eti hekka bilahe akeekennan haiqqana; asai ubbaikka kokkoridi xayana; wolqqaamatikka ai asa kusheenne bochchennan kichchana.

²¹ “Xoossai asaa hemetaa xeellees; a tanggo ubbaakka wochchees.

²² Iitaa oottiyaageeta Xoossaappe genttanau danddayiya sakkana xumi baawa.

²³ Xoossai asaa bolli pirddanau, asai a sintti shiiqanaadan keero immenna.

²⁴ Wolqqaamata ainne oichchennan mentterettees; yaatidi eta sohuwan haraata

wottees.

²⁵ I eta oosuwaa eriyo gishshau, eta issi qammi maataappe wottidi xaissees.

²⁶ Eta iitatettaa gishshau, asi ubbi be7yoosan i eta qaxxayees.

²⁷ Qaxxayiyoogeeekka eti a kaallennan ixxidi, a azazuwaakka aggido gishshaassa.

²⁸ Eti hiyyeesata huqqunnidi, eta Xoossaakko waassanaadan oottidosona; oottin Xoossai hiyyeesatu waasuwaa siyiis.

²⁹ Xoossai co77u giikko, a pirddanai oonee? I ba som77uwaa wora zaarikko, asa maaddiyaabi baawa.

³⁰ Hegaadankka, Xoossaassi yayyenna asati haareennaadaaninne asaassikka gite gidennaadan, asai ubbai digganaau danddayenna.

³¹ “Iyyoobaa, ne nagaraa Xoossaayyo paaxadii? Qassi zaarada nagara oottennaadan geppadii?

³² Ne mooruwaa neeyyo qonccissana mala, Xoossa woossadii? Sinttanau iita ooso oottennan agganau maayadii?

³³ “Neeni Xoossai oottiyoobaa ixxaidda, ne waagai neeni dosiyoogaadan hananau koyai? Simmi qofaa qachchanai nenappe attin, tana gidikke. Hegaa gishshau, neeni qoppiyoobaa taayyo yoota.

³⁴ Akekanchcha asati taani yootiyoogaa maayosona; taani odiyoogaa siyiya aadhhdhida eranchchatikka hagaadan yaagoosona;

³⁵ ‘Iyyoobi eri paccin, hagaa haasayees; i haasayiyoobau birshshettikka baawa’ yaagoosona.

³⁶ Iyyoobi iita asatudan zaaruwaa immido gishshau, wursettaa gakkanaau paacettidaa

gideerenneeshsha!

³⁷ Aissi giikko, i ba nagaraa bolli makkala guj-
jees; nu sinttan Xoossaa qilliiccees. Ba qaalaakk
darissidi, Xoossaa bolli biddees” yaagiis.

35

Qassikka Eelihu Haasayees

¹ Eelihu qassikka hagaadan yaagiis;

² “Iyyoobaa, neeni, ‘Taani Xoossaa sinttan xillo’
giyoogee likkee?

³ Qassi, ‘Taani nagaraa oottikko, nena ai qohiyanan?
Nagaraa oottennan aggikko, taani go7ettiyoobi aibee?’ yaagada neeni Xoossaa
oichchadasa.

⁴ Taani neeyyoonne nenaara de7iya ne laggetuuyo zaaruwaa haasayana.

⁵ “Xoqqu gaada salota xeella; neeppe bollaara
de7iya shaaratakka ane akekada be7a.

⁶ Neeni nagaraa oottikko, hegee Xoossaa ainne qohenna.
Ne mooroi darikkokka, neeni Xoossaa ainne oottakka.

⁷ Xillo gidikko, ayyo neeni ai immuutee?
Woikko ne kushiyappa i ai ekkanee?

⁸ Neeni nagaraa oottikko, ne mala asaa qohaasa;
qassi xillikkokka, asaa go77aasa.

⁹ “Huqqunnai darobare asai waassees;
wolqqaamatu kushiyappa kessi ekkanaau alluwaa xeegees.

¹⁰⁻¹¹ SHin ooninne, ‘Xoossai, tana Medhdhidaagee,
qamman mazamuriyaa immidaagee, sa7aa do7atuppe aattidi, nuna
tamaarissiyaageenne saluwaa kafotuppe

aadhdhida eranchcha nuna oottiyaagee awan de7ii?' yaagenna.

¹² Iita asati waassoosona; shin Xoossai eta otoruwaa gaasuhan, etau allenna.

¹³ Hada waasuwaan Xoossai tumuppe siyenna; Ubbaa Danddayiya Xoossai hegaa ezggenna.

¹⁴ "Iyyoobaa, neeni, 'Taani Xoossa be7anau danddayikke; ta mootoi a sinttan de7ees; taani a naagais' yaagaasa. Yaatin, neeyyo i zaaruwaa immanau, ne gaasoi ai keena guuxxanddeeshsha!

¹⁵ Xoossai asaa qaxxayennabaanne nagaraakka shenehoo giidi aggiigyaabaa gaada qoppai?

¹⁶ Hegaa gidikko, neeni ne doonaa coo mela dooyaasa; dooyadakka eri bainna haasayaar darissaasa" yaagiis.

36

Qassikka Eelihu Haasayees

¹ Eelihu gujjidikka hagaadan yaagiis;

² "Xoossa doona gidada taani neeyyo yootiyobai biron de7iyo gishshau, guuttaa danddayada siya.

³ Taani ta eraa zaassada ehais; tana Medhdhi-daagee xillo gidiyoogaa taani nena erissana.

⁴ Taani worddo haasayikke; kumetta erai de7iyo uri nenaara de7iyoogaa ammana.

⁵ "Be7a, Xoossai wolqqaama; shin i oonanne karennna. Iakeekaukka mino.

⁶ Iitata i paxa wottenna; shin huqqunnettidaageetu maataa i naagissees.

⁷ Xoossai ba aifiyaa xillotuppe denttenna. I eta kawotuura utissidi, merinau xoqqu xoqqu ootees.

⁸ SHin asai sanssalatan qashettikko, woikko tuggaa wodoruwan oiqettikko,

⁹ i eta oosuwaanne otoruwan eti oottido nagaaraa qonccissees.

¹⁰ Seeraa siyanaadan eta haittaa dooyees; nagaaraappe simmanaadankka i eta azazees.

¹¹ Eti siyidi, ayyo oottikko, bantta laittaa saruwaaninne ufaissan wurssana.

¹² SHin eti siyennan ixxikko, olan wurana; eti eraa xayido gishshau haiqqana.

¹³ “Xoossaammanenna asati bantta wozanan yiilluwaa dagayoosona; i eta qaxxayiyo wodekka, maadda giidi woosokkona.

¹⁴ Eti bantta yelagatettan haiqqaosona; eta de7oikka yeellan wurees.

¹⁵ Xoossai tuggatiyaageeta eta tuggan tamaaris-sees; i eta metuwaa baggaara eta sissee.

¹⁶ “Xoossai nena metuwaappe kessidi; kessidi metoi bainna aaho sohuwaa efiis; ne miyo masoofiyankka modhdhuwaa guuppiis.

¹⁷ SHin ha77i iittatu bolli gakkanaau bessiya pird-dai ne bolli gakkiiddi de7ees.

¹⁸ Nena ooninne duretettaa bessidi cimmen-naadan, daro mattaayiyankka balettennaadan naagetta.

¹⁹ Ne aquwaa daroi woikko ne minotettai nena metuwaappe ashshanee?

²⁰ Kawotettati bantta sohuwaappe xayiyo qam-mai yaanaadan amottoppa.

²¹ Ha metoi ubbai nena gakkidoogee, nena iitaappe ashshanaassa. Hegaa gishshau, iitatettau guyye simmennaadan nena akeeka.

²² “Xoossai ba wolqqan xoqqu xoqqu giis! A mala asttamaaree oonee?

²³ ‘Hagaa ootta’ giidi Xoossaa azaziya asi, woikko, ‘Neeni iita ooso oottadasa’ yaaganau danddayiya asi baawa.

²⁴ Asai mazamuriyan sabbido a oosuwaan neenikka sabbanaau hassaya.

²⁵ Asai ubbai Xoossaa oosuwaan be7iis; shin be7iiddi, haahuwan be7iis.

²⁶ Be7ite, Xoossai gita! A gitatettaa nuuni akeek-ibookko; a laittaa coratettaikka quodin gakettenna.

²⁷ “Xoossai haattaa sa7aappe pude saluwaa efees; efiidi yan ira kessees.

²⁸ He irai shaaraappe kiyidi, asau daro bukkanaadan oottees.

²⁹ SHaarai waani yuuyiyaakko, dadaikka Xoossai de7iyo saluwan waani guummiyaakko, ooninne erenna.

³⁰ I ba yuushuwan wolqqanttaa poo7uwaa laalees; shin abbaa ciimmaa i xuman kammees.

³¹ Iraa bukissiyoogan ba asaassi daro kattaakka mokisseees.

³² I wolqqanttaa ba kushiyan oiqqees; oiqqidi ba halchchido sohuwaa shocanau azazees.

³³ Dadai guummiyoogee uushoi uushanaagaa awaajjees; meheekka uushoi yiyoogaa erees.

37

Qassikka Eelihu Haasayees

¹ “Uushoi ta wozanaa diddiqissees; ba de7iyo sohuwankka pirees.

² Ubbalika Xoossaa cenggurssaa, dadaadan guummiya a qaalaa siyite.

³ I salo ubbaappe kiittiyo wolqqanttai biittaa gaxaappe gaxaa gakkanaashin beetees.

⁴ Hegaappe guyyiyan, a gunttaa cenggurssai siyettees; ba wolqqaama cenggurssan guummees; a cenggurssai siyettiyo wode, ba wolqqanttaa teqqenna.

⁵ Xoossaa cenggurssai maalaalissiya gunttaa guummees; nuuni akeekanau danddayenna gitabaa i oottees.

⁶ SHachchaa i, ‘Sa7an wodhdha!’ yaagees; wolqqaama iraakka, ‘Bukka’ yaagidi azazees.

⁷ “Asai ubbai a oosuwaa erana mala, he wode ba oosuwaa oosuwaa agganaadan oottees.

⁸ He wode do7atikka bantta geessuwaa geessuwaa geloosona; gelidi yan uttoosona.

⁹ Tohossa baggappe gotee yees; huuphessa baggappekka meegoi yees.

¹⁰ Xoossai siiriyaara shemppiyo shemp-puwaappe shachchai merettees; hegan aaho haattatikka shuchchaadan minnoosona.

¹¹ SHaarai haattaa tookkanaadan i oottees; ba wolqqanttaakka shaaraa giddon laalees.

¹² A kaaletuwan shaarati yuuyi yuuyi aadhd-hoosona; i azaziyoobaa ubbaa eti sa7aa bolli oot-toosona.

¹³ Xoossai iraa bukissiyoogee biittaa irxxis-sanaassa, woikko asaa qaxxayanaassa, woikko ba siiquwaa eta bessanaassa.

¹⁴ “Iyyoobaa, hagaa siya; Xoossai oottiyo maalaalissiya oosuwaa takki gaada akeeka.

¹⁵ Xoossai shaarata waati azaziyaakkonne ba wolqqanttaakka waati wolqqanttiyaakko era?

¹⁶ SHAarati saluwan waani toohettiyaakkonne qassi a erai polo gidido Xoossai oottiyo maalaalsiyya oosuwaa neeni erai?

¹⁷ CHii, tohossa carkkoi yiidi, biittaa mishissiyo wode, neeni hombbiyan metootanaappe attin, mulekka hegaa erakka.

¹⁸ Xoossai saluwaa heregaadan piddi oottidi micciyo wode, neeni a maaddanau danddayai?

¹⁹ Nuuni eraa pacä gidiyo gishshau, nuuni Xoossaassi woigi haasayanaakko, neeni nuna tamaarissa.

²⁰ Xoossaara haasayana gaada taani oichchikke. Hagaadan oottada, i tana xaissana mala, taani aissi a dentterettiyaanaa?

²¹ Carkkoi salota pittidi geeshshidoogaappe guyyiyan, salotun phooliya awaa poo7uwaasi xeellanaau danddayenna.

²² Huuphessa baggaara worqqaa milatiya poo7oi belettes; Xoossalkka yashshiya anggan qonckees.

²³ “Nuuni Ubbaa Danddayiya Xoossa mati shiqanau danddayokko; a wolqqai gita. I ba tumu pirddaanine ba gita xillotettan huqqunnenna.

²⁴ Hegaa gishshau, asai ayyo yayyees; banttana aadhdhida eranchcha giyaageeta ubbata i wudenna” yaagiis.

38

GODAA Haasayaa

GODAI Iyyoobassi Haasyees

¹ Hegaappe guyyiyan, GODAI gotiyaa giddoppe Iyyoobassi hagaadan yaagidi zaariis;

² “Eri bainna haasayan ta zoriyaa tashsha7issiyaagee i hagee oonee?

³ Ane neeni asadan ne xeessaa gixxa denddada, taani oichchiyoogaa taayyo oda.

⁴ “Taani sa7aa medhdhiyo wode, neeni awan de7ai? Ane neeyyo akeekai de7ikko, taayyo yoota.

⁵ Ha sa7ai ai keena gidanau bessiyaakko, he qofaa qachchidai oonee? Likkiyo wodoruwaakka sa7aa bolli yeggidaagee oonee? Hegaa zaaruwaa ubbaa erai?

⁶ Sa7aa tuuqeta kunddennaadan mintti oiqqidabai aibee? Sa7aa baasuwau kiro shuchchaa wottidai oonee?

⁷ He gallassi maallado xoolintteti issippe yexxidoogaanne kiitanchchati ubbai ufaissau ililidoogaa neeni erai?

⁸ “Abbaa haattai, biittaa gomppaappe xuuqqidi kiyiyo gallassi, a penggeta gordidaagee oonee?

⁹ Abbaa shaaraa maizzidaagee, qassi xumankka xaaxa wottidaagee tana.

¹⁰ Abbaayyo kanttena zawaa medhdhidaagee, a penggiyaanne a hiraquwaa sohuwan wottiдаagee tana.

¹¹ Taani, ‘Hagaa gakka; shin hagaappe aadhdhoppa; ne wolqqaama beetaikka hegan eqqo’ yaa-gaas.

¹² “Iyyoobaa, neeni yelettoosappe awai maallado guuraara kiyanaadan azaza erai?

¹³ Biittaa xanxxan poo7uwaa bessana malanne iita asatakka eti qosettidosappe qoncciyaa kessana mala, neeni wonttaa azaza erai?

¹⁴ Gallassaa poo7oi zumatanne zanggaarata dakkoyidi wottido maayoi eqqidabaadan beet-

tanaadan oottees; qassi urqqa miishshaa bolli wottido maatafaadan geeshshidi bessees.

¹⁵ Iitati banttau poo⁷o gi wottido xumai xayees; eti makkalau denttiyo kusheekka meqqees.

¹⁶ “Ciimma abbaa giddo gelada, pultuwaa be⁷adii? Woikko asi gakki erenna abbaa gidduwaa paacca xeella erai?

¹⁷ Haiquwaa penggeta nena oonakko bessidee? Woikko sakkana xumaa penggeta be⁷adii?

¹⁸ Sa⁷ai ai keena gitakko erai? Hegaa ubbaa neeni eriyaabaa gidikko, taayyo yoota.

¹⁹ “Poo⁷oi de⁷iyoosaa efiya ogee awan de⁷ii? Qassi xumai de⁷iyo sohoi awee?

²⁰ Eta neeni eta soo sooefaanau danddayai? Eti de⁷iyoosaa efiya ogeta neeni erai?

²¹ Neeni sa⁷ai merettiyo wode yelettido gishshaunne daro laittaakka de⁷ido gishshau, hegaa erennan aggakka!

²² “Suuppa shachchai minjjettiyoosaa geladii? Ordde shachchai doorettidosakka be⁷adii?

²³ Taani eta meto wodiyasshi, ola wodiyassinne toora gallassaasshi minjja wottaas.

²⁴ Wolqanttai kiyiyo sohuwaa efiya ogee awan de⁷ii? Woikko arshsho bagga carkkoi awappe kiyidi carkkii?

²⁵ “Wolqqaama irai wodhdhiyo loossuwaa gi-gissidaagee, dadaassi ogiyaa kessidaagee oonee?

²⁶ Asi de⁷enna bazzawan iraa bukissiyai oonee?

²⁷ Mela bazzoi iraa haattan shuggidi, mul⁷7o maataa mokkanaadan oottidaagee oonee?

²⁸ “Irau woikko xaazau aawi de⁷ii?

²⁹ Ordde shachchaunne burcce shachchau aaya de⁷ai?

30 Kinchchoi haattaa shuchchaadan minttees; abbaa haattau bolla baggaakka shachcha kessees.

31 “Piliyaadisa geetettiya xoolinttu citaa issippe gattada qachchanau danndayai? Ooriyoona geetettiya xoolinttu citai qashettido wodoruwaa birshshanau danndayai?

32 Citan citan de7iya xoolintteta eta wodiyan wodiyan kessanau danndayai? Wogga Beeriyaanne Qeera Beeriyyaa geetettiya xoolinttu citata issippe kaalettanau danndayai?

33 Saloti aqiyoo higgiyaa neeni erai? Woikko he higgee sa7an haaranaadan oottanau danndayai?

34 “Di7oi nena muukkanaadan iraa bukissanau, ne qaalaa xoqqu oottada, shaarata azazuuttee?

35 Wolqanttati biidi yiidi, ‘Hekko, ha77i ai oot-tonii?’ gaana mala, neeni eta azazanau danndayai?

36 Haatta kafuwaayyo aadhhdida eraa, kutto addiyaayyookka akeekaa immidai oonee?

37-38 Ba eran shaarata qoodanau danndayiyai oonee? Baanaa munaqqidi, urqqa kessidi, minttanau saluwaa shaarata geddi oottidi, haattaa duge tigiyaagee oonee?

39-40 “Gaammoti ubbai bantta geessuwan geessuwan zin77idaashin woikko zuggidi naagishin, neeni etayyo miyoobaa shankkatada immanau danndayai? Woikko namisetti uttida eta marata kalissanau danndayai?

41 Quuroti namisetti bichchaariyo wode, eta maratikka miyoobaa demmanau taayyo, Xoos-saayyo, waassiyo wode, etayyo miyoobaa im-miyai oonee?

39

Qassikka GODAI Iyyoobassi Haasayees

¹ “Deriyan de7iya genessati aude yeliyaakko, neeni erai? Gaarati bannakkidi, bantta marata yeliyo wode be7adii?

² Eti kuntiiddi, woisa keena aginaa gam77iyaakkonne qassi aude yeliyaakko erai?

³ Eti gulbbatidi, bantta marata yeliyoi audekko erai?

⁴ Eta marati bazzon diccidi minnoosona; minnidi bantta aayetu achchappe boosona; naa77antto guyye simmokkona.

⁵ “Harddiidati yeda daanaadan oottidai oonee? Qashuwaappe eta birshshi yeddidai oonee?

⁶ Etau taani bazzuwaa de7iyoosaa oottada immaas; maxine biittan eti de7anaadan oottaas.

⁷ Katamaa wocamaappe eti haakkidi de7oosona; laaggiyaageetu waasuwaakk ka siyokkona.

⁸ Eti dereta banttau heemettiyo soho oottoosona; hegan miyo mul77o maataa qoroosona.

⁹ “Mentai neeyyo oottanau eeno ganddee? Woikko ne gaaxaatan qammaa aqanddee?

¹⁰ Goyana mala, neeni a waaxuutee? Woikko kaduwaa goochchanaadan a oottanau danddayai?

¹¹ Neeni a wolqqaa minotettan ammanettuu-tee? Ne daafurssiya oosuwaa i oottanaadan, ayyo yegga agguutee?

¹² I simmidi yiidi, ne kattaa qoxxiyo ne audiyaayyo shiishshees gaada neeni an ammanet-tai?

13 “Yanchchiyaa ba qefiyaa eesuwan qaattausu; shin yanchchee qefeti sanggaanuwaa qefetunne baallettu mala gidokkona.

14 Yanchchiyaa ba phuuphulliyaa biittan phuu-phullausu; phuuphullada baanai ho7ettanaadan aggaagausu.

15 ‘Tohoi menttana’ woikko, ‘Bazzo do7ati yed-hdhana’ gaada qoppukku.

16 Marati babaa gidennabaadan qoodada, etau meqettaa iitausu. I daafurai ubbai mela attiy-oogee iyyo aibanne milatenna.

17 Aissi giikko, taani Xoossai a aadhdhida eratet-taa doganaadan oottaas; taani akeekaakka iyyo immabeikke.

18 SHin denddada a woxxiyo wode, banaara naasettiya paraa bollinne paraawaa bolli miic-causu.

19 “Iyyoobaa, paratuyyo wolqqaa immidai, woikko paratu morggiyaa gotosho gammaa maizzidai nenee?

20 Parati booliyaadan guppanaadaaninne yashshiya daarettaa eti daaranaadan oottidai nenee?

21 Parati zanggaaran biittaa booddoosona; bantta wolqqankka ufafitoosona; yaatidi ola miishshata gixxidaageetuura gaittanau ola dembbaa piriixoosona.

22 Yashsha giyoobaa eti mulekka erokkona; eta aibinne dagantenna; eta bolli bisuwaa zaaret-tyaakkonne guyye simmokkona.

23 Eta toggiya olanchchati oiqqido ola miishshati phooliiddi, issoi issuwaara gaitidi giireettoosona.

²⁴ SHin parati paachchuriiddi yashissiiddi, olau sinttau piriixoosona. Malkkataa punetaa ceng-gurssaa siyiyo wode, co77u giidi eqqanaau dand-dayokkona;

²⁵ malkkataa punniyo wode, ‘Hayyashsho!’ yaagoosona. Olaa peenuwaa haahuwan ekkoosona; ola gadaawati azaziyo azazuwaanne olanchchatu ceequwaa siyoosona.

²⁶ “Gacee ba qefiyaa tohossi miccidi paallanau danddayanaadan, aadhdhida eratettaa ayyo im-midai nenee?

²⁷ Argganttaai pude kiyidi, ba keetaa xoqqa deretun keexxanau ne azazuwaa naagii?

²⁸ Argganttaai aafuwaa doonan ba keetaa ke-exxidi de7ees; zaallatu za7otikka ayyo qato gidi-dosona.

²⁹ Hegan uttidi, baayyo miyoobaa wochchees; wochchidi a aifee haahuwaappe demmees.

³⁰ Argganttaa marati suuttaa uyoosona; gauxai de7iyoosan awankka i shiiqees” yaagiis.

40

¹ GODAI Iyyooba hagaadan yaagiis;

² “Iyyoobaa, asi Ubbaa Danddayiya Xoossaara mootettidi, shatimmi erii? Ane Xoossaara mootettiya uri ayyo zaaro” yaagiis.

Iyyoobassi Haasayiyoobai Xayiis

³ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi zaaridi, hagaadan yaagiis;

⁴ “Abeet GODAU, taani pattenna laafa asa; taani neeyyo waata zaaranau danddayiyaanaa? Taani ta doonan ta kushiyaa wottaas.

⁵ Taani issitoo haasayaas; shin taayyo zaariy-oobi baawa. Naa77anttuwaa haasayikke” yaagiis.

GODAI Naa77anttuwaa Haasayees

⁶ Hegaappe guyyiyan, GODAI gotiyaa giddoppe Iyyoobassi hagaadan yaagiis;

⁷ “Attumaasadan ne xeessaa gixxa denddada, taani oichchiyoogaa taayyo oda.

⁸ Neeni tana mooranchcha kessana hanai? Neeyyo xillo gidanau, tana worddo kessai?

⁹ Xoossaa wolqqaa mala wolqqai neeyyo de7ii? Xoossai guummiyoogaadon neeni guummanau danddayai?

¹⁰ Hegaa gidikko, ane ne bonchchuwaaninne gitatettan dendda! Ne puulaanne anggaa maaya!

¹¹ Ne hanqquwaa teegaa ane tiga; otorettiya asa ubbaa xeellada, ane kaushsha!

¹² Ane loitta xeellada, otorettiya ubbaa yeel-laya; iitaa oottiyaageeta ubbaa eti de7iyoosan yedhdha!

¹³ Eta ubbaa biittan mooga; duufuwaa duge wottada, eta gordda.

¹⁴ Yaatikko, ne wolqqan neeni xoonanaagaa taani neeyyo markkattana.

¹⁵ “Taani nena medhdhidooogaadon medhdhidoo, Bihemoota giyo do7aa ane xeella! I booradan maataa mees.

¹⁶ A xeessan de7iya wolqqainne a uluwaa kam-mida shayaa minotettai keehi daro.

¹⁷ A goinai zigaadan sitti gi uttiis; a gediya xaphotikka minuwan dooqettidaageeta.

¹⁸ A meqettati nahaasiyaa bombbaa mala; a gedeekka birataa hiraqotu mala.

¹⁹ “Xoossai medhdhido meretatu ubbaappe i aadhdhi maalaalissiyaagaa. A Medhdhidaagaappe attin, a xoonanau danddayiyaabi baawa.

²⁰ Do7ai ubbai kaa7iyo deree ayyo miyoobaa mokissee.

²¹ Aguntai de7iyo mittaa garssan zin77ees; maqqaa giddon torqquwan qosettees.

²² Aguntta de7iyo mittati bantta kuwan a gentoosona; shaafaa doonan mokkiya mittati a kammoosona.

²³ SHAafai kixxidi goggiyo wodekka dagam-menna; Yorddaanoosa SHAafai a som77uwan xarcettiyo wodekka i saro de7ees.

²⁴ A aifiyaa toissidi, a oiqqanau danddayiya asi de7ii? A siiriyaakka piriyaa qaran caddi oiqqanau danddayiyai oonee?

41

Qassikka GODAI Haasayees

¹ “Neeni Lewaataana giyo miimminttiyaa moliyaa oiqqiyo hinggittan oiqqanau, woikko a inxxarssaa wodoruwan qachchanau danddayai?

² A siiryan dafuwaa gelissanau danddayai? Woikko a gacuwaa hinggittan caddada oiqquutee?

³ I nena, ‘Hayyanaa tana yeddarkkii’ yaagidi woossanee? Woikko i neeyyo mal77o qaalan haasayanee?

⁴ Neeni a merinau ne ashkkara oottanau, i ne-naara maachchaa maacettanee?

⁵ Asi kafuwaara kaa7iyoogaadan, neeni aara kaa7uutee? Woikko a qachchada, ne macca ashkkaratuyyo kaa7anau immuutee?

6 Moliyaa oiqqiyaageeti a waagan palamettiyoonaa? Woikko zal77anchchati a qanxxerettidi baizziyoona?

7 Neeni a galbbaa maccaamiyan, a huuphiyaakka philxxuwan caddada qohanau danddayai?

8 Ane a ne kushiyaa bochcha; neeni aara baaxetido baaxiyaa hassayada, naa77anttada aara baaxetanau kajjeelakka!

9 “He miimminttiyaa oiqqanau kajjeeliyoogee mela; harai attin, a be7ida ubbaikka yashshau kokkorees.

10 I zin77idosappe a denttanau ooninne xalenna; yaatin, ta sinttan eqqanau danddayiyai oonee?

11 Taani kushiyaa zaarana mala, taayyo kiro immidai oonee? Saloppe garssaara de7iyaabai ubbai tabaa.

12 “Lewaataana gedetubaa, a gita wolqqaabaanne a lo77iya bollaabaa haasayiyoogaa taani aggikke.

13 A galbbaa qaaranau danddayiyai oonee? Birata milatiya a maayuwaa caddanau danddayiyai oonee?

14 Yashshiya achchai de7iyo a manggaagaa pooqqanau danddayiyai oonee?

15 A zokkuwaa galbbai issoi issuwaa bollan doorettidanne shuchchaadan minnida gonddal-leta milatees.

16 Eti issoi issuwaayyo keehi matattido gishshau, eta giddoora, harai atto, carkkoikka kanttanau danddayenna.

¹⁷ Eti ubbaikka issoi issuwaara gaitti uttido gishshau, eta aibinne shaakkenna.

¹⁸ “I hedhdhishiyo wode, pholqqu giya poo7oi kiyees; a aifetikka maallado xalqqiayaadan zo77oosona.

¹⁹ A doonaappe tamaa lacoi kiyees; tamaikka piridi wodhdhees.

²⁰ Penttiya disttiyaappe garssa baggaara eexxiya maqqaappe kiyiya cuwaadan, a siiriyaappe cuwai kiyees.

²¹ A siiriyaara kiyiya shemppoi xiixinttaa bon-qissee; tamaa lacoikkka a doonaappe kiyees.

²² “A morggiyan wolqqai de7iyo gishshau, i kee-hippe yashshiyaagaa.

²³ A ashoi issippe nuketti uttido gishshau, a bollai birataadan minnees.

²⁴ A wozanai shuchchaadan mino; gaacciyo woxaadankka mino.

²⁵ I denddiyo wode, minotikka yayyoosona; eti dagammidi baqatoosona.

²⁶ Akko gakkiya bisoi ainne allaalle kessenna; toorai, woikko zubbee, woikko philxxoi a ainne oottenna.

²⁷ Birataa i daladan, nahaasiyaakka musida mit-taadan qoodees.

²⁸ Wonddafiyaa zubbee a baqatissenna; yamb-barshshan oliyo shuchchaikka ayyo suulla mala.

²⁹ Dullai ayyo issi buuxa mala; tooraa xonggiyo wode, qilliiccidhi miiccees.

³⁰ A uluwaa bollan de7iya galbbai megerettida kon77aadan qara; urqqaara i biyo wode, marashaadan biittaa phalqqees.

³¹ “Abbaa penttida haattaadan bukkees; xaaro giddon penttiya zaitiyaadankka bulibulissees.

³² Baappe guyyeera phooliya ogiyaa kessees; abbaa haattaakkha bootta hoommuwau laammees.

³³ Biittaa bollan a mala mereti baawa; i yayyi erenna mereta.

³⁴ Keehippe gita gidida meretata ubbaa i ziqqi oottidi xeellees; do7a ubbatussi i kawo” yaagiis.

42

GODAI Iyyooba Zaaridi Ishalissiis

Iyyoobi Zaaridi GODAASSI Haasayees

¹ Hegaappe guyyiyan, Iyyoobi GODAAYYO haagaadan yaagidi zaariis;

² “Neeni ubbabaa oottanau danddayiy-oogaanne ne halchchuwaakka halissanau danddayiyaabi bainnaagaa taani erais.

³ ‘Laa ha eri bainnan ta zoriyaa genttiyaagee oonee?’ yaagada tana oichchadasa. Tumuppe taani taayyo gelibeennabaa haasayaas; ta er-aappe haakkida maalaalissiyaabaa haasayaas.

⁴ “Neeni tana, ‘Taani yootiyo wode eggga; taani oichchiyo wode oda’ yaagadasa.

⁵ “Taani kase nebaa ta haittan siyaas; shin ha77i ta aifiyan nena be7aas.

⁶ Hegaa gishshau, taani haasayidobai tana yeel-layiis. Yaatin, taani bidinttaaninne baanan uttada paaxais” yaagiis.

Iyyoobi Ba Laggetussi GODAA Woossees

⁷ GODAI hagaa Iyyoobassi haasayidoogaappe guyyiyan, Temaanappe yiida Elifaaza hagaadan yaagiis; “Ta ashkkaraa Iyyoobadan, intte tabaa

likke haasayibeenna gishshau, ne bollinne ne naa77u laggetu bolli ta hanqqoi eexxi kiyiis.

⁸ Hegaa gishshau, ha77i laappun korimatanne laappun dorssa orggeta ekkidi, ta ashkkaraa Iyyoobakko biite; biidi xuuggiyo yarshshuwaa intte mooruwaassi yarshshite. Ta ashkkarai Iyyoobi intteyyo woossana; taanikka a woosaa siyada, intte mooruwaadan qaxxayikke. Aissi giikko, intte ta ashkkaraa Iyyoobadan tabaa likke haasayibeekketa” yaagiis.

⁹ Hegaappe guyyiyan, Temaanappe yiida Elifaazi, SHuuuhappe yiida Bildaadinne Naa7imappe yiida Xoofaari biidi, GODAI eta azazidoogaadan oottidosona. GODAIKKA Iyyooba woosaa siyiis.

GODAI Iyyoobassi Dakkuwaa Zaarees

¹⁰ Iyyoobi ba laggetuyyo woossidoogaappe guyyiyan, GODAI ayyo zaaridi ishalissiis; ayyo kaseegaa gishshaa naa77u kushe oottidi immiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, a ishati, a michchetinne kase a eriyaageeti ubbatи akko yiidosona; yidi a son aara gibiraa miidosona. Ayyo azzanidi, GODAI a bolli ehiido meto ubbaappe a minttettidosona. Qassi ubbaikka ayyo worqqa migiduwaanne biraa immidosona.

¹² GODAI Iyyooba wurssetta laittaa kiro laittaappe aattidi anjjiis. Iyyoobayyo tammanne oiddu sha7u dorssati, usappun sha7u gaameelati, issi sha7u waaxa booratinne issi sha7u macca haret de7oosona.

¹³ Qassi ayyo laappun attuma naatinne heezzu macca naati yelettidosona.

¹⁴ Baira macca na7iyo Yimiimo, naa77anttiyo Qaxii7o, heezzanttiyo Qerenihafuuko yaagidi sunttiis.

¹⁵ Iyyooba macca naatudan mera lo77o macca asi biittan sa7an awaaninne beetenna. Eta aawai etayyo eta ishatuura laattia shaakkidi im-miis.

Iyyooba Haiquwaa

¹⁶ Hegaappe simmin, Iyyoobi xeetanne oitamu laittaa de7iis; ba naatanne ba naatu naata oid-dantto yeletaa gakkanaashin be7iis.

¹⁷ Iyyoobi daro wodiyaa de7idi, lo77o cimaa cimidi haiqqiis.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793